

Bátorbágy páros vasúti völgyhíd
északi hídjának környezetrendezési
TANULMÁNYTERVE

TELEPÜLÉSKÉPI VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ

2022

Biatorbágy páros vasúti völgyhíd
északi hídjának környezetrendezési
TANULMÁNYTERVE

TELEPÜLÉSKÉPI VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ

2022

ELŐLAP

Biatorbágy páros vasúti völgyhíd
északi hídjának
környezetrendezési tanulmányterve
Településképi véleményezési dokumentáció
2022

Megrendelő: Biatorbágy Város Önkormányzata
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a.

Tervező: Jasima Építésműterem Kft.
1025 Budapest, Szemlőhegy u.32.
telefon: +36204197443
drótposta: jasima@jasima.hu

Építész:

.....
Ágó Mátyás Attila
É01-6486
okl. építésmérnök

.....
Ágó Jakab Mihály
okl. építésmérnök

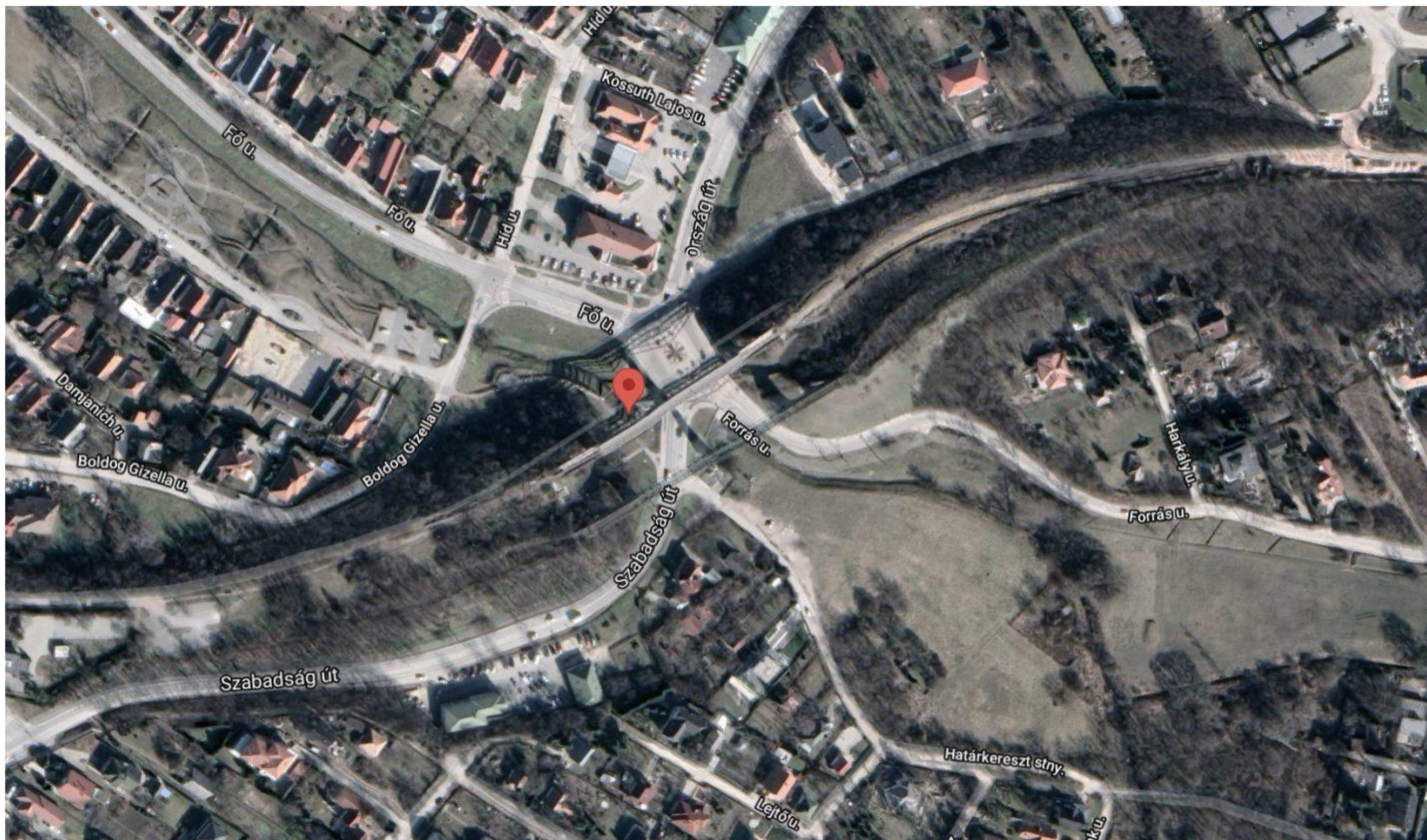
Cégvezető:

.....
Racsmány Mária
okl.építésmérnök

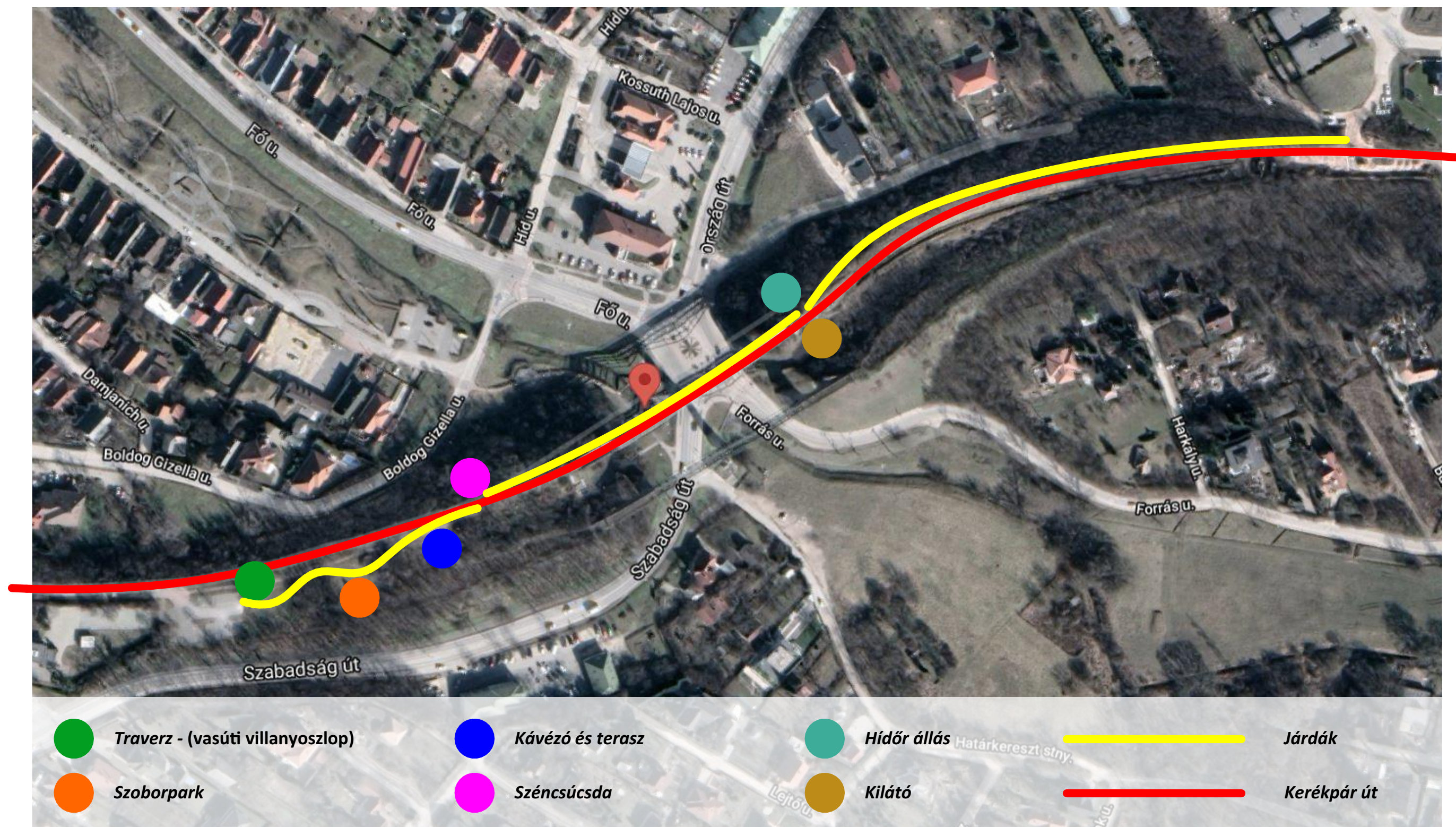
TARTALOMJEGYZÉK

Biatorbágy páros vasúti völgyhíd
északi hídjának
környezetrendezési tanulmányterve
Településképi véleményezési dokumentáció
2022

Előlap.....	01
Tartalomjegyzék.....	02
Google helyszín.....	03
Tervezési program.....	04
Helyszíni fotók.....	05
Műszaki leírás.....	06
Áttekintő helyszínrajzok.....	07
Meglévő állapot:Helyszínrajz.....	08
Tervezett állapot:Helyszínrajz.....	09
Meglévő állapot: Traverz.....	10
Tervezett állapot: Traverz.....	11
Tervezett állapot:Szoborpark.....	12
Tervezett állapot:Vendéglátó épület.....	15
Meglévő állapot: Széncsúszda.....	19
Tervezett állapot: Széncsúszda.....	21
Meglévő állapot: Hídőr állás és kilátó.....	24
Tervezett állapot: Hídőr állás és kilátó.....	25
Korlát csatlakozások.....	27
Látványtervek.....	28

forrás : Google maps

forrás : Google maps

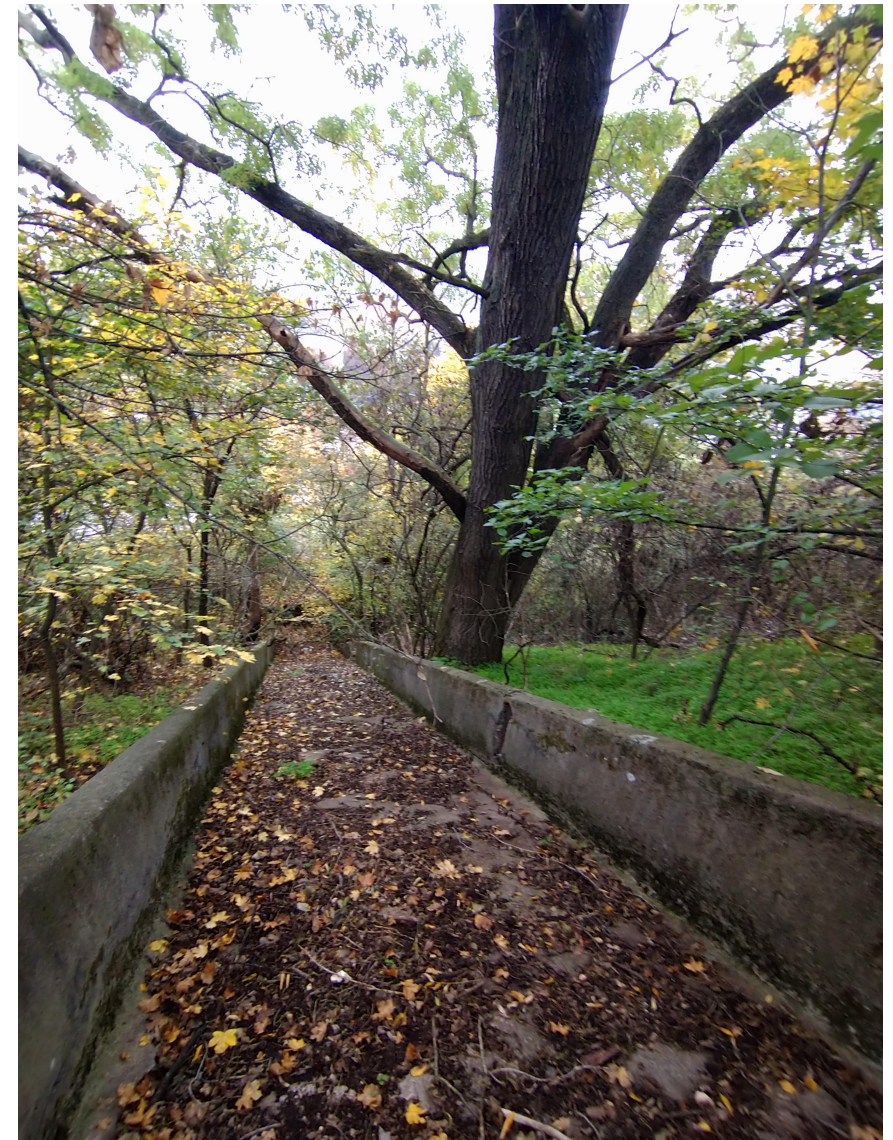
Távlati kép - forrás : Biatorbágy TAK

Elkészült kerékpár tároló

Balesetvédelmi korlát - kerékpár út mentén

Széncsúszda

Deponált eredeti szegélykövek

Korlátok találkozása

Szarvasugrás felőli közlekedési csomópont

A tervek szerint elkészült a Budapest - Balaton kerékpárút Biatorbágyot átszelő nyomvonala a vasúti használatból kikerült páros völgyhíd északi pályaszakaszának helyén - a jelenleg gyalogoshídként is használt viadukton halad át. A viadukt környezetének rendezése aktuálissá vált a biztonságos közlekedés és a kerékpár "turizmus" kiszolgálása érdekében. A közvetlen környezetben található műemlék tereptárgyak állagmegóvása és új funkcióval való feltöltése a tanulmányterv fő célja, - az örökségvédelmi szempontok figyelembevétele mellett.

8/2022. (IV. 29.) MvM rendelete

A Miniszterelnökséget vezető miniszter az egyes ingatlanok műemlékké nyilvánításáról, illetve műemléki védettségének megszüntetéséről, valamint védettségének módosításáról szóló 8/2022. (IV. 29.) MvM rendelete 8. §-a alapján védett műemlékké nyilvánította viaduktot alkotó vasúti hídpárt, a hídfőket és hídpilléreket, a széncsúszda építményét, valamint a patakmeder szakaszát.

8. § (1) Védett műemlékké nyilvánítom a Biatorbágy (Pest megye) 9278/2, 9279, 9280, 9283 és 9285/1 helyrajzi számú ingatlanokon lévő viaduktot alkotó vasúti hídpárt, a hídfőket és hídpilléreket, a széncsúszda építményét, valamint a viadukt-pár látványához tartozó Biatorbágy 087/16 helyrajzi számú ingatlanon lévő patakmeder szakaszát.

(2) Az örökségvédelmi bírság megállapításának alapjául szolgáló érték szempontjából a műemléket II. kategóriába sorolom.

(3) A műemlékké nyilvánítás célja az 1883-1884-ben és 1894-ben épült, ún. Biatorbágyi vasúti viadukt-pár ipar- és vasúttörténeti értékeinek megőrzése.

A műtárgyegyüttes nevesített műemléki értékei:

- a) a hídfők és pillérek tömege, szerkezete, anyaga,
- b) a két híd teljes eredeti kő- és vasszerkezete a 20. századi megerősítésekkel,
- c) a hídfők eredeti, faragott szegélykövei és vízszigetelése,
- d) a vízelvezetés eredeti rendszere,
- e) a beakasztott rácsos tartószerkezetek,
- f) eredeti korlát, öntöttvas tartóoszlopok és korláttartók,
- g) széncsúsztató.

(4) Műemléki környezetnek a Biatorbágy 9278/1, 9281, 9282 és 087/10 helyrajzi számú ingatlanokat jelölöm ki.

Ennek szellemében a tervezés kiinduló feltételei az alábbiak:

A páros biatorbágyi Viadukt északi hídjának és az ahhoz vezető kerékpárút környezetének rendezése, a műemlékileg védett műtárgyak hasznosításával, vendéglátó ipari épület elhelyezésével, szoborparkkal, csatlakozó járdákkal, korlátokkal, térburkolatokkal az alábbiak szerint. Beépítési tanulmányterv készül a megértéshez szükséges méretarányú tervekkel, látványtervekkel illusztrálva.

- meglévő kerékpáros korátok helyett környezetbe jobban illeszkedő korlátok a Viadukt mindkét oldalán
- ledobó környezetének rendezése, új funkcióra javaslat
- parkoló felőli oldalon két teresedés kihasználása (pl. kiállítás, vendéglátás stb.)
- szintén itt szoborsor kialakítása
- Szarvasugrás felőli oldalon hídőr állás rendezése Torbágy felőli oldalon, valamint kilátó-fényképezkedő hely kialakítása a hídfő lharos felőli oldalán
- travers megtartása, funkcióval/tartalommal való feltöltése
- Viaduktra vezető járdák -A Szarvasugrás és a Viadukt, illetve másik oldalon a Viadukt és a parkoló között gyalogosos közlekedés
- az eredeti szegélykövek értéket képviselnek, a javaslat az, hogy a város felé eső szakaszon az újra használható eredeti szegélykő elemeken - a viadukt történetét, Biatorbágy városát és a Budapest -Balaton kerékpárúttal kapcsolatos egyéb információkat hordozó felületek kerüljenek kialakításra

A fém szerkezetek a felújított hídkorlátok jelenlegi festésével harmonizáló zöld mázolást kapjanak a tervezői javaslat a RAL 6011-es rezedazöld szín alkalmazása selyemfényű kivitelben.

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT

TERVEZETT ÁLLAPOT

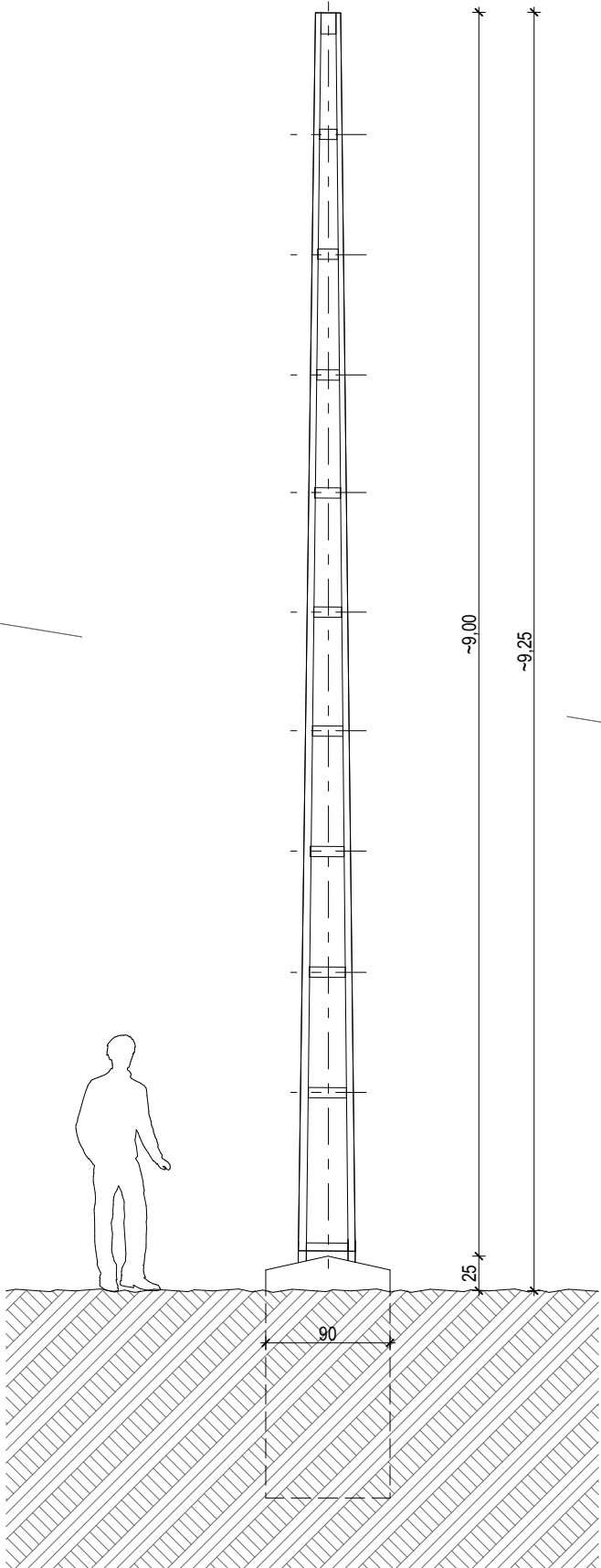

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT: HELYSZÍNRAJZ

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT: NÉZET RAJZ

Meglévő állapot : Traverz:

Korábban a vasúti felsővezetékeket tartó acél oszlopsorból ez az 1 db maradt érintetlenül. A többi oszlopot az alaptest fölött elvágták a talapzatok még fellelhetőek a viadukt mindkét oldalán. Az acéloszlop állagmegóvása, védőfestése korrózió ellen javasolt.

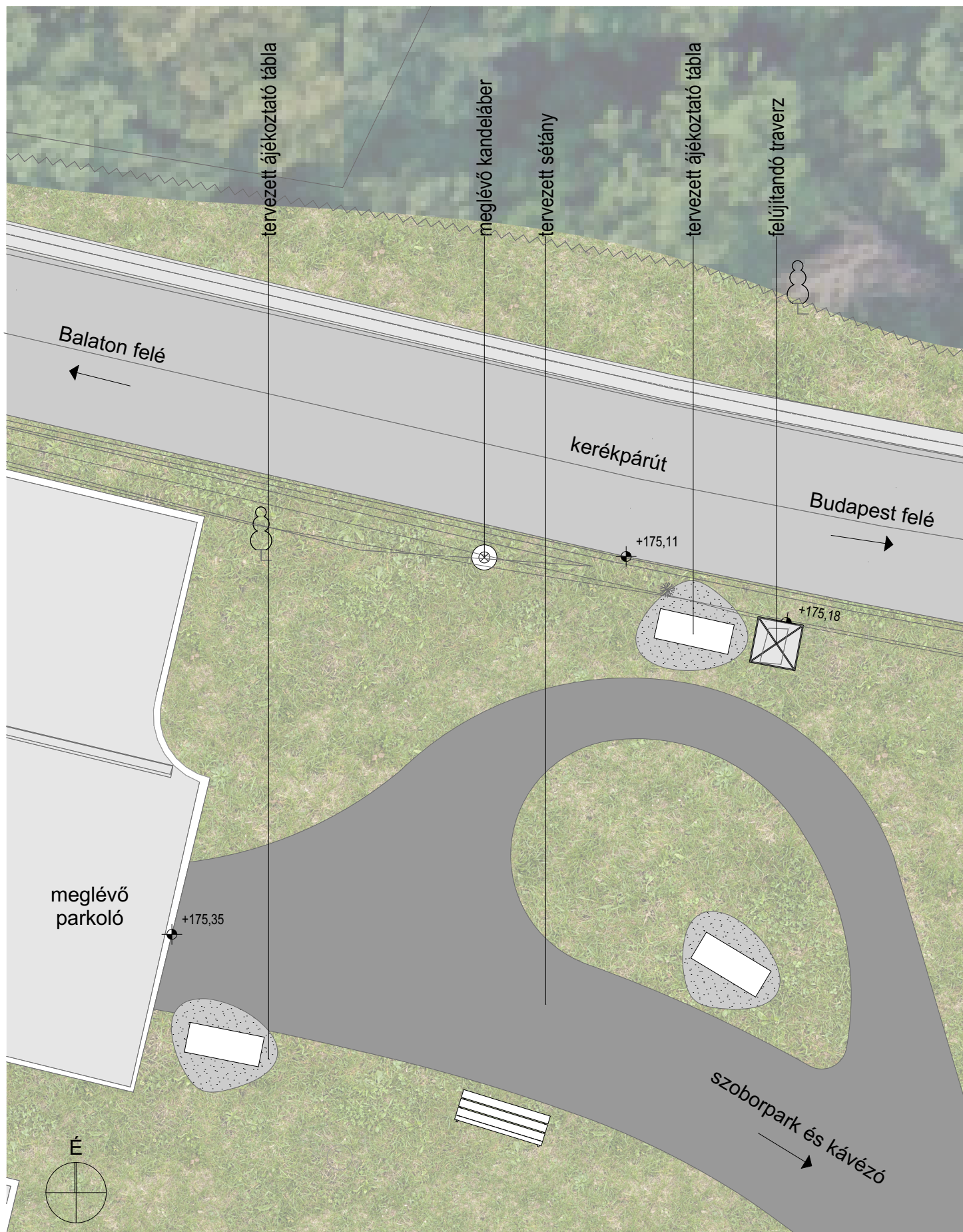
Traverz

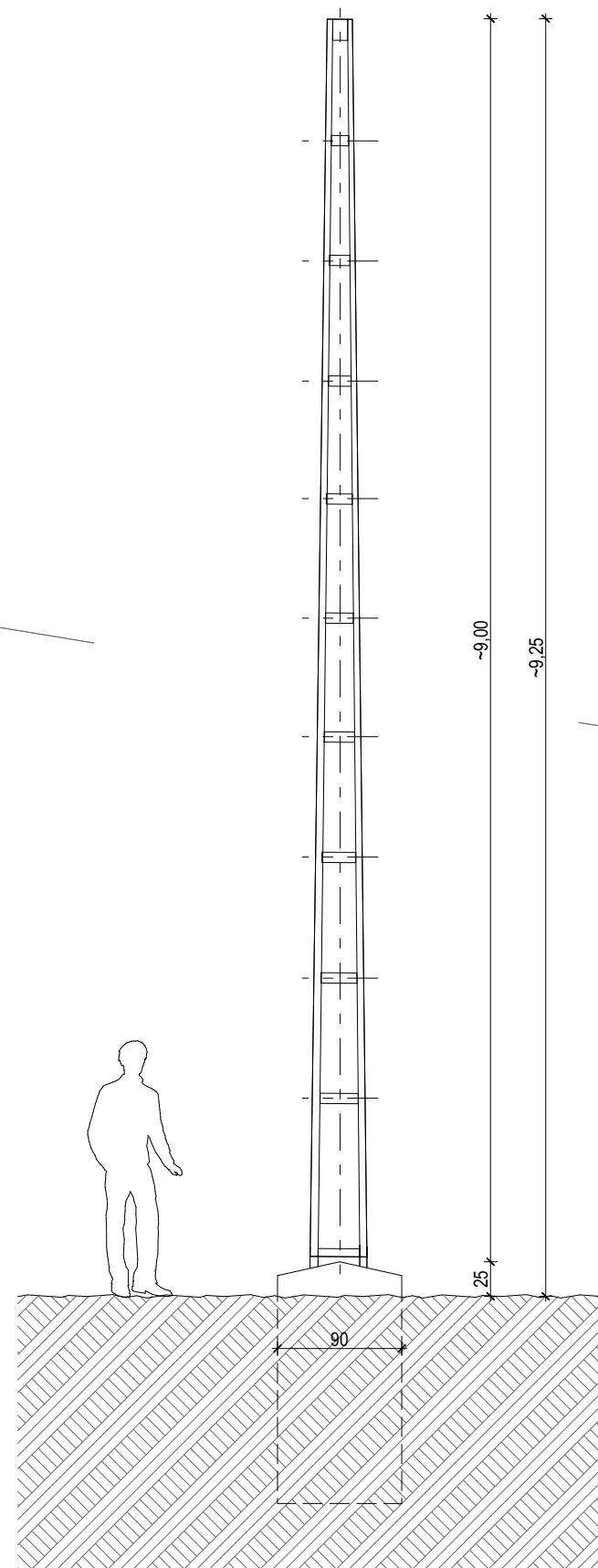
forrás : Biatorbágy városi Archivum

Régen a híd középső tartó pillérjén is volt egy - a vasúti felsővezetéket tartó oszlop.

TERVEZETT ÁLLAPOT: HELYSZÍNRAJZ

TERVEZETT ÁLLAPOT: NÉZET RAJZ

Tervezett állapot : Traverz

A traverz acélszerkezetét korrózió védelemmel szükséges ellátni. A védőfestés javasolt színe : rezedazöld szín (RAL 6011)

A műtárgy mellett tájékoztató tábla mutatja be az oszlop történetét ,korábbi funkcióját.

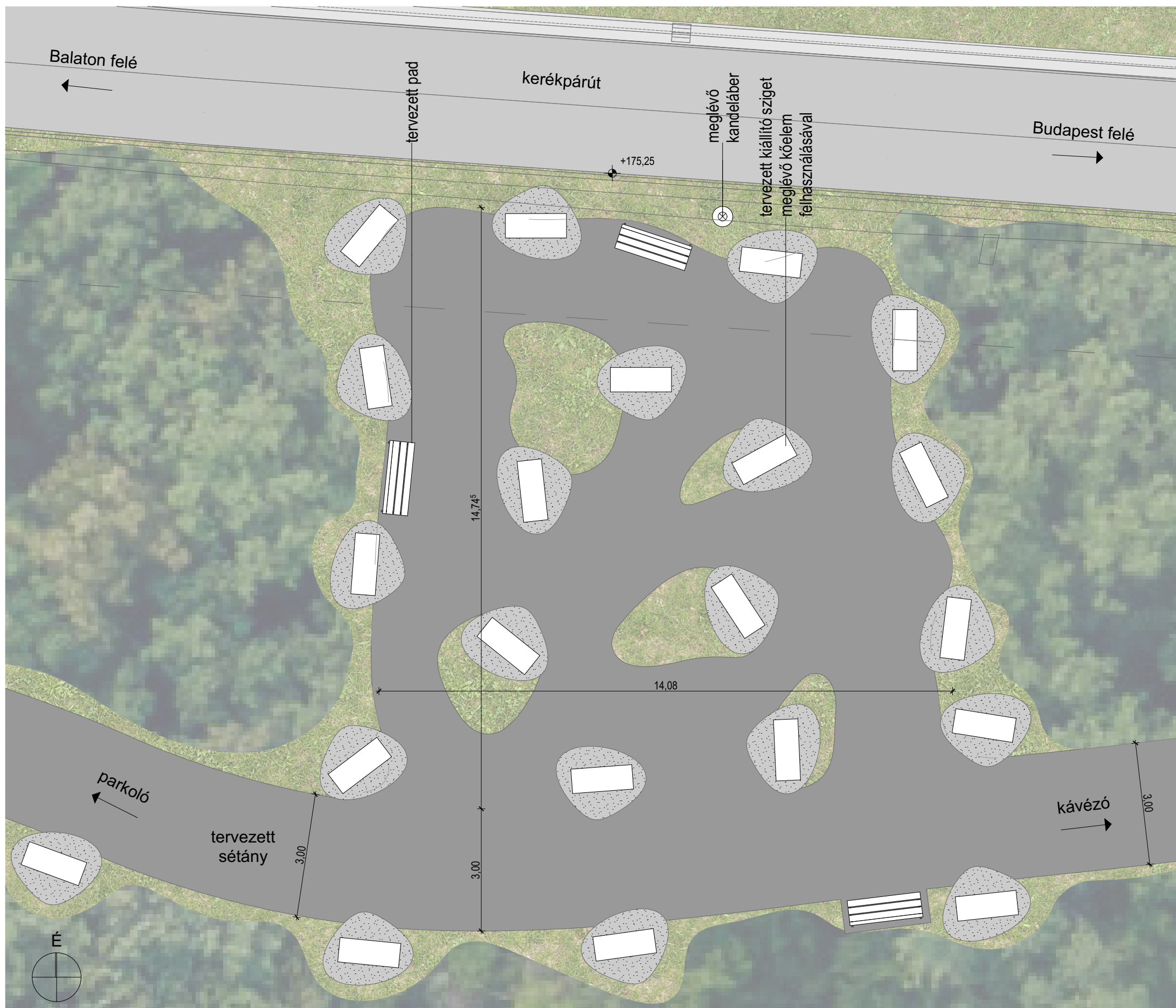
A traverz a parkolóktól induló szoborpark (sétány) első bemutatandó eleme.

A parkban elhelyezett információs táblák a viadukt (eredeti) szegélyköveire (mint talapzatra) lesznek helyezve.

A kb- 70 db kő mérete különböző - átlagosan 80-150 cm hosszú 60 cm széles és 40 cm magasak.

A sétány stabilizált szórt burkolatot kapna, rejtett fém szegéllyel.

TERVEZETT ÁLLAPOT: HELYSZÍNRAJZ

Tervezett állapot : Szoborpark

az eredeti szegélykövek értéket képviselnek, a javaslat az, hogy a város felé eső szakaszon az újra használható eredeti szegélykő elemeken - a Viadukt történetét, Biatorbágy városát és a Budapest -Balaton kerékpárúttal kapcsolatos egyéb információkat hordozó felületek kerüljenek kialakításra

A helyszínen deponált (70 db) kövek mérete különböző - átlagosan 80-150 cm hosszú, 60 cm széles és 40 cm magasak.

A kövek előregyártott beton alapokra(tuskókra) lennének elhelyezve. A kövek tetejére acélkeretek kerülnének melyeken információs tábla lenne kialakítva. Lehetőség lenne a táblák cseréjére, így időszakos kiállításokhoz is lehetne biztosítani felületet.

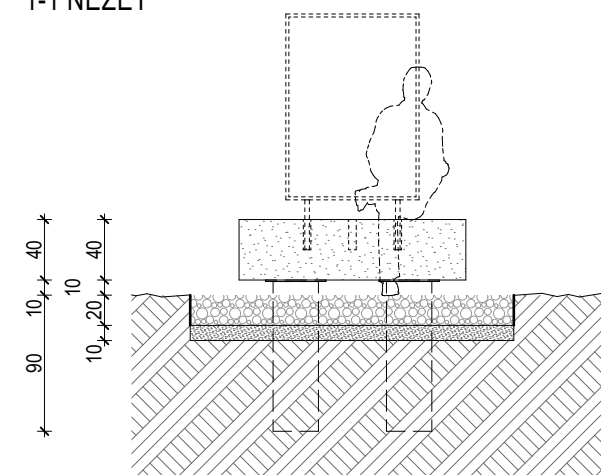
A koncepció alapján kb. 40 db követ lehetne elhelyezni melyből 20 db adna felületet állandó kiállításnak.

A kövek köré culée (dísz)kavicsagyazat kerülne.

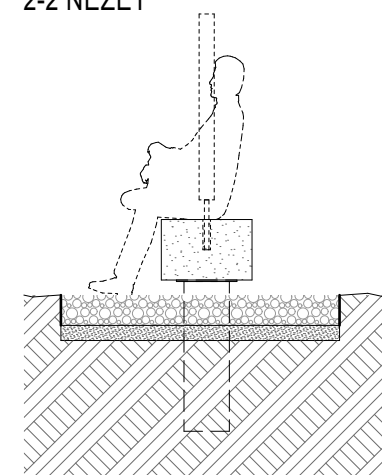
A sétány stabilizált szórt burkolatot kapna, rejtett fém szegéllyel. A sétány mellett padok és szemetesek kerülnének kihelyezésre.

MEGLÉVŐ KÖVEK SZIGET SZERŰ FELHASZNÁLÁSA

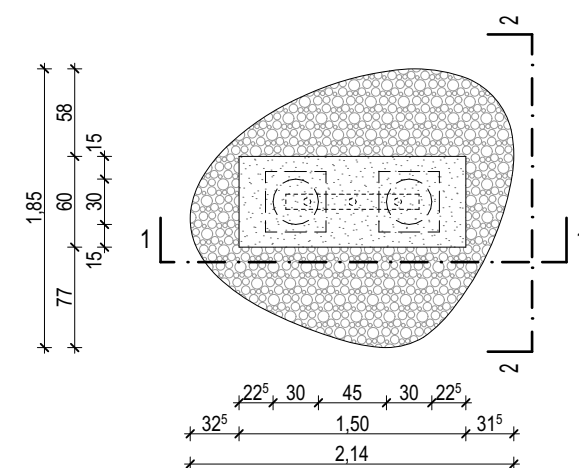
1-1 NÉZET

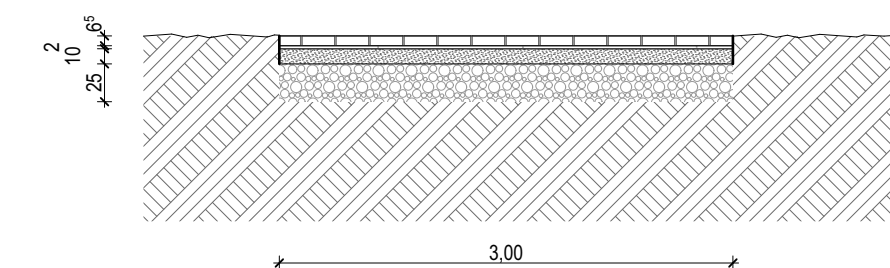
2-2 NÉZET

ALAPRAJZ

SÉTÁNY METSZET

KÖZTÉRI PAD

Tervezett állapot : Szoborpark

az eredeti szegélykövek értéket képviselnek, a javaslat az, hogy a város felé eső szakaszon az újra használható eredeti szegélykő elemeken - a Viadukt történetét, Biatorbágy városát és a Budapest -Balaton kerékpárúttal kapcsolatos egyéb információkat hordozó felületek kerüljenek kialakításra

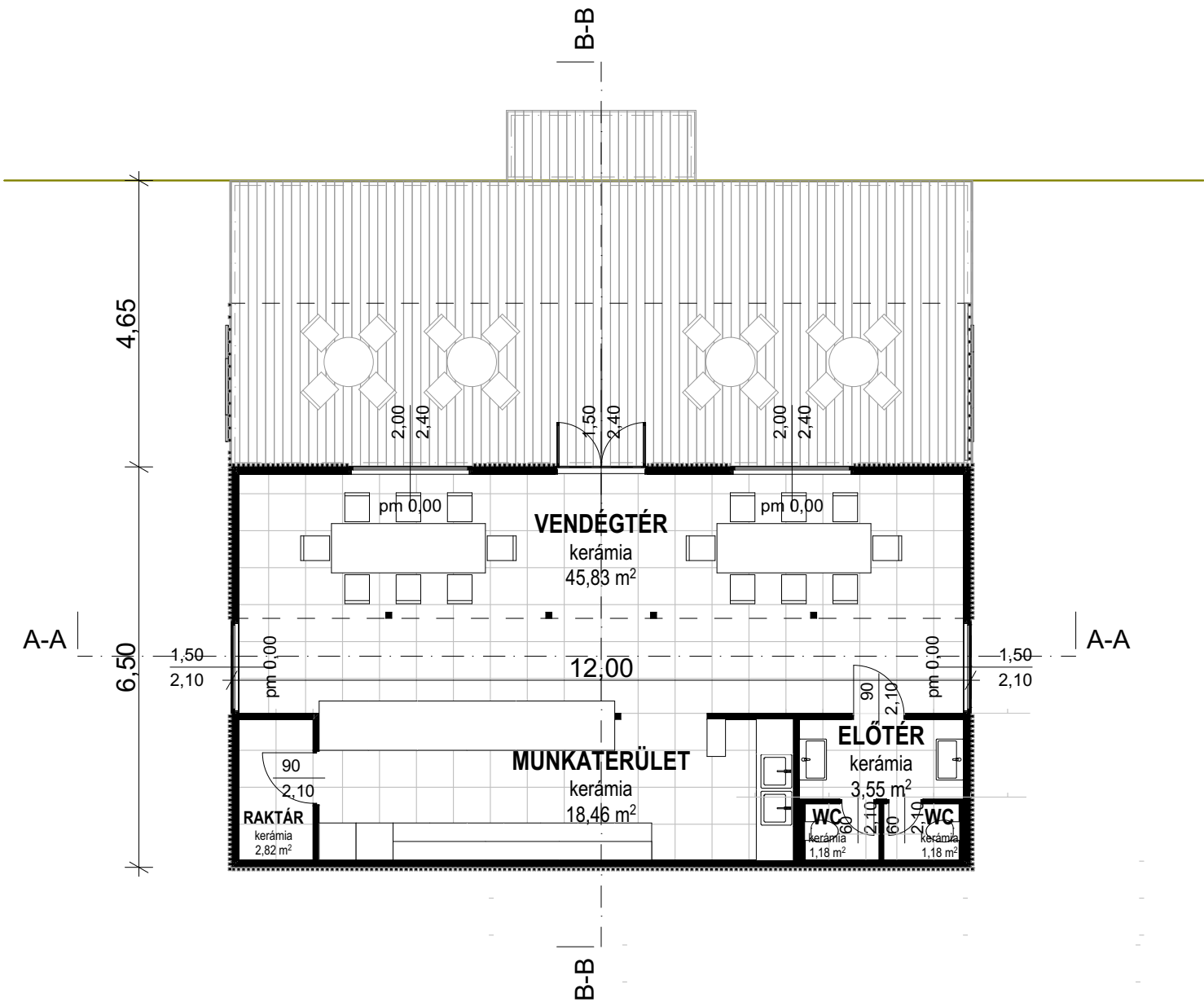
A helyszínen deponált (70 db) kövek mérete különböző - átlagosan 80-150 cm hosszú, 60 cm széles és 40 cm magasak.

A kövek előregyártott beton alapokra(tuskókra) lennének elhelyezve. A kövek tetejére acélkeretek kerülnének melyeken információs tábla lenne kialakítva. Lehetőség lenne a táblák cseréjére, így időszakos kiállításhoz is lehetne biztosítani felületet.

A koncepció alapján kb. 40 db követ lehetne elhelyezni melyből 20 db adna felületet állandó kiállításnak.

A kövek köré culée (dész)kavicsagyazat kerülne.

A sétány stabilizált szórt burkolatot kapna, rejtett fém szegéllyel. A sétány mellett padok és szemetesek kerülnének kihelyezésre.

Tervezett állapot :Vendéglátó egység
(kávéző és terasz)

Szerkezet:

Az épület szerkezetét két hajókonténer váza adja, melyeket talajcsavarok segítségével rögzítünk, az épület így nem igényel jelentős alapot és földmunkát, az épület falát fémfegyverzetű szendvicspanelek képezik, melyek kívülről fa pálcás burkolattal látunk el.

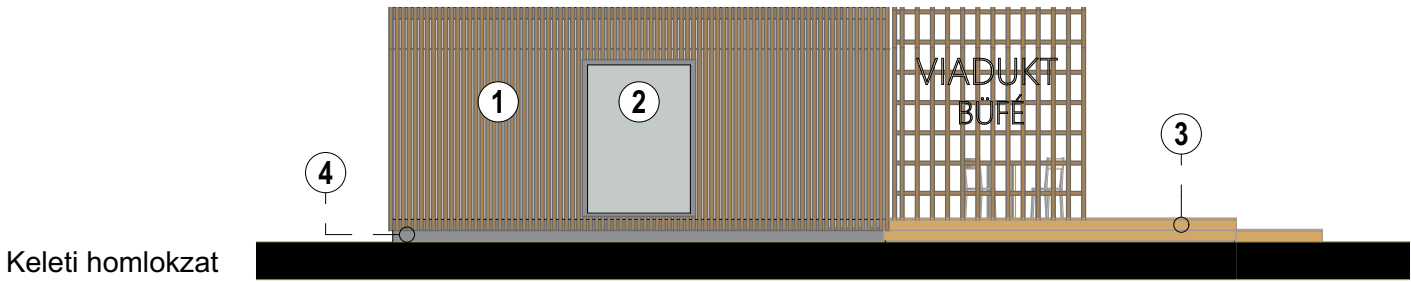
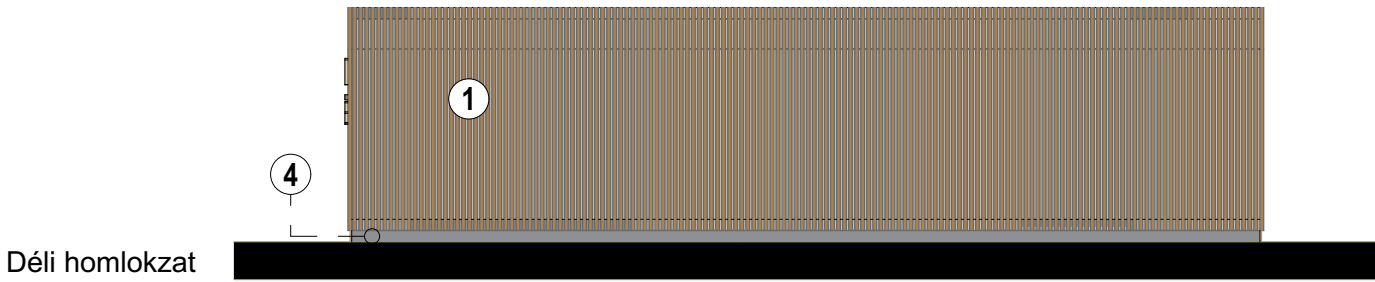
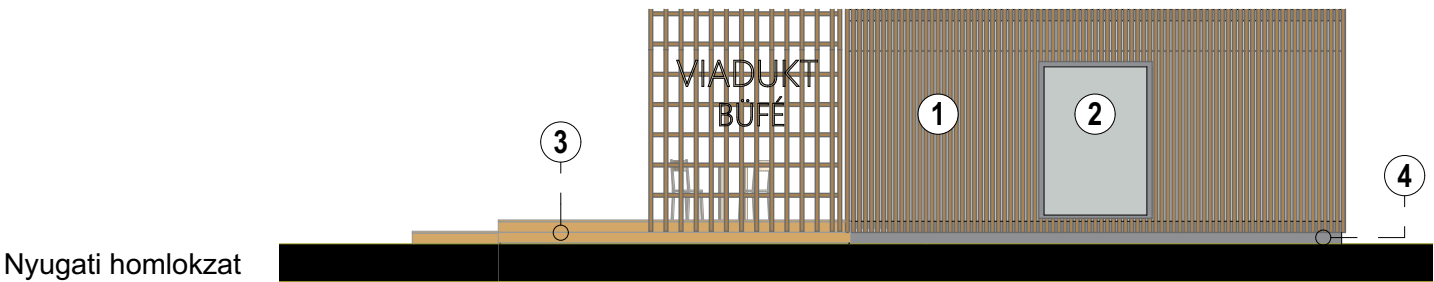
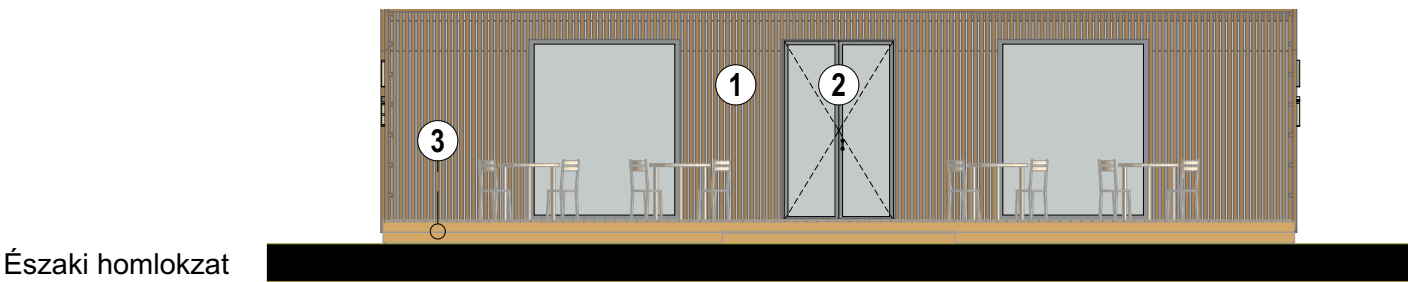
Program:

Az épület egy kiemelt terasszal kapcsolódik a környezetéhez. Ahonnan a vendégtérbe jutunk. A bejáratnál szemközt található a eladó pult, mely mögött található a személyzet által használt munkapult, raktár helység és fehér mosogató. Az épület egy 1-1 fős mosdóblokkal is el lenne látva.

Anyaghasználat:

Az épület fémszerkezetei és alumínium nyílászárói RAL 9007, szürkeshírnűre lennének gyárilag porszórva. A külső faborításként, 5x5 cm-es fenyőlécezéssel alakulna. A terasz fahatású fagyálló, wpc burkolatot kapna, a belső burkolat pedig nagytáblás greslap lenne.

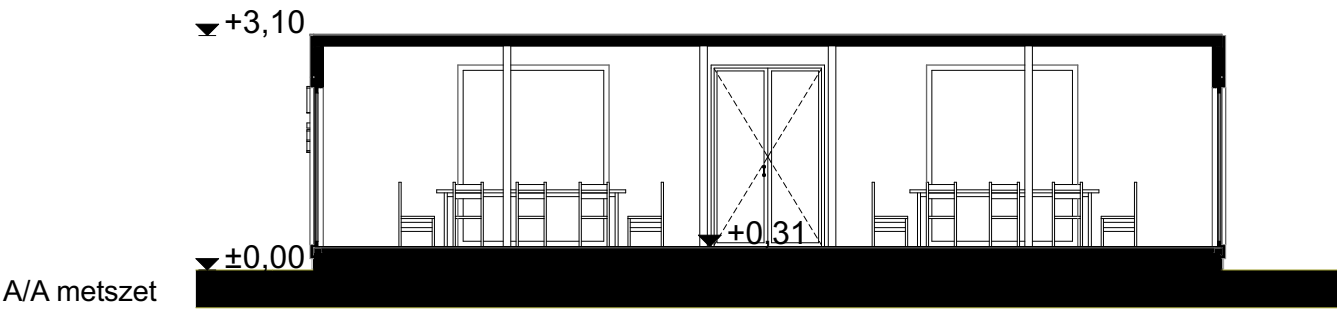
HOMLOKZATOK

Homlokzati anyagjelölések:

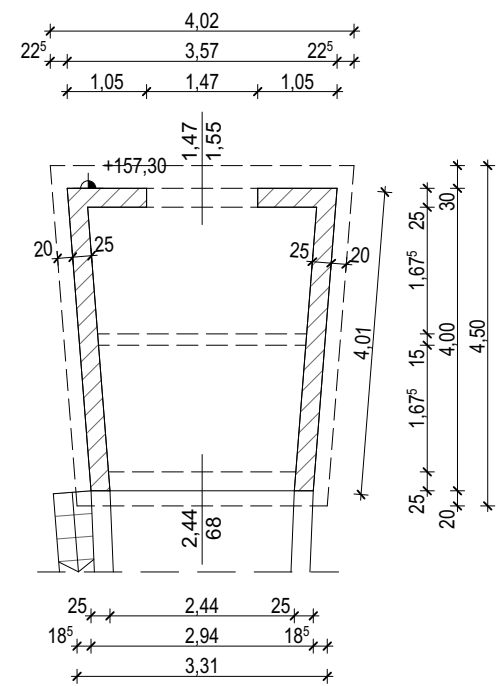
- ① standard bordázott szendvicspanel
RAL 9007-szürke alumínium
fa bordázattal ellátva
- ② 3 rétegű üvegezéssel ellátott alumínium
nyílászárók, RAL 9007-es festéssel
- ③ fahatású kültéri WPC burkolatú terasz
- ④ lábazati profil
RAL 9007-szürke alumínium

METSZETEK

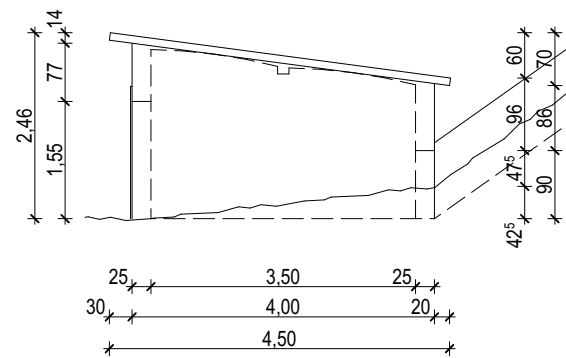

SZÉNTÁROLÓ

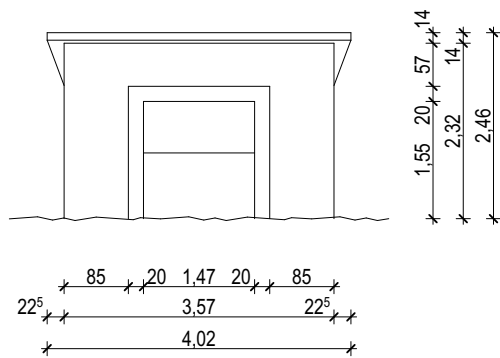
ALAPRAJZ

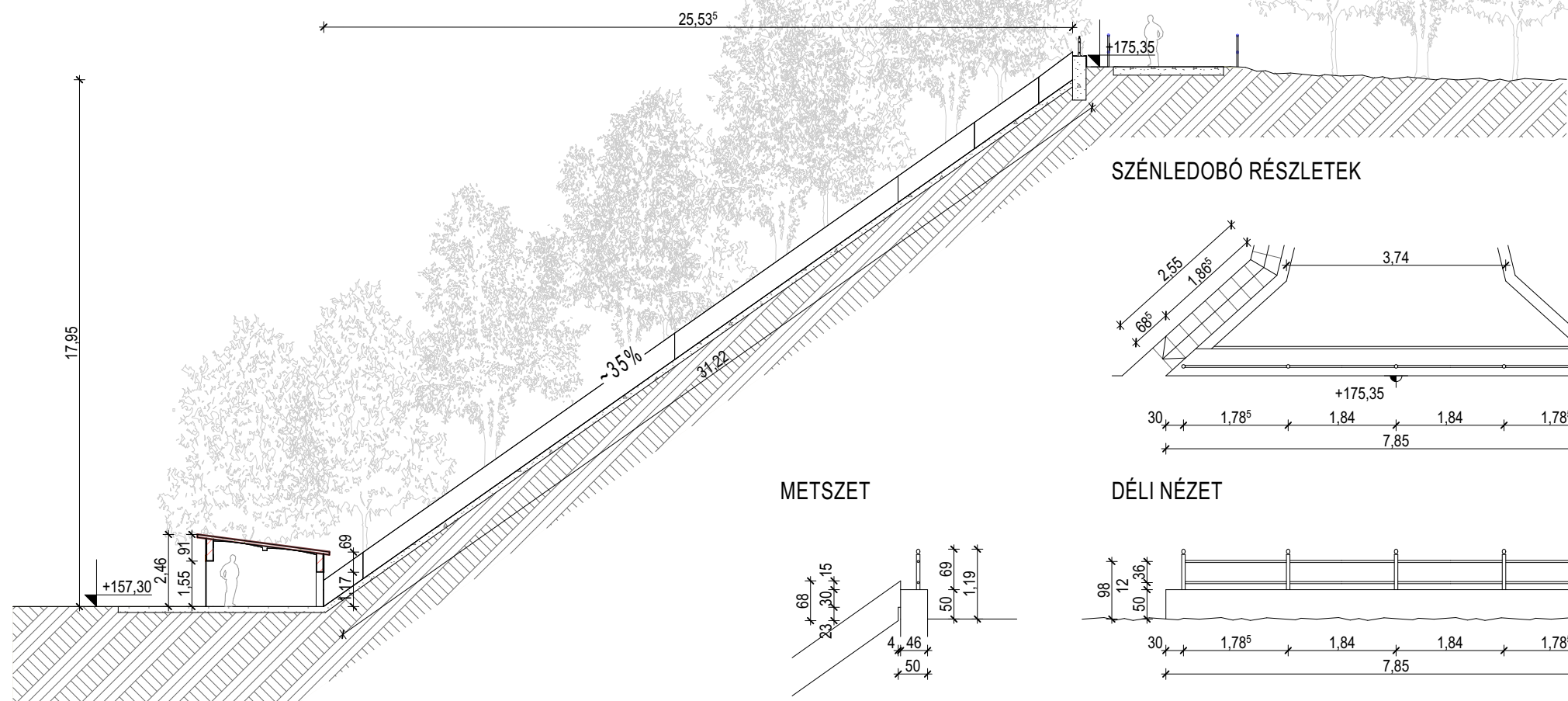
NYUGATI NÉZET

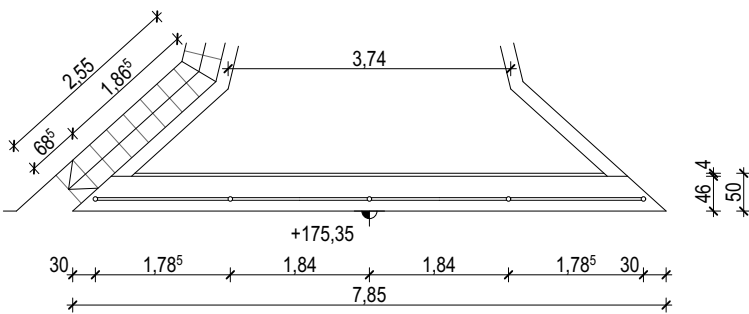
ÉSZAKI NÉZET

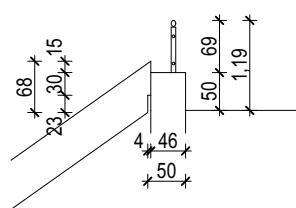
SZÉNLEDOBÓ CSÚSZDA METSZET

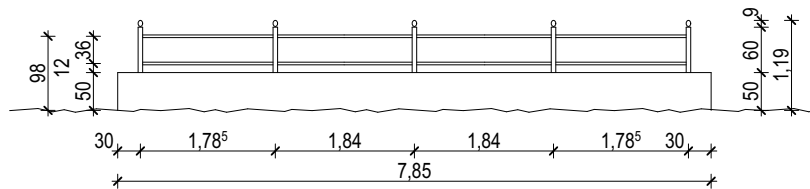
SZÉNLEDOBÓ RÉSZLETEK

METSZET

DÉLI NÉZET

Tervezett állapot : Széncsúszda hasznosítása

A korábban széncsúszdaként használt - műemlékké nyilvánított építmény funkciója mára már idejét múlt, ezért a tervező javaslata, hogy az építmény hasznosításával és új funkcióval való feltöltésével lehet hosszú távon megőrizni az utókor számára.

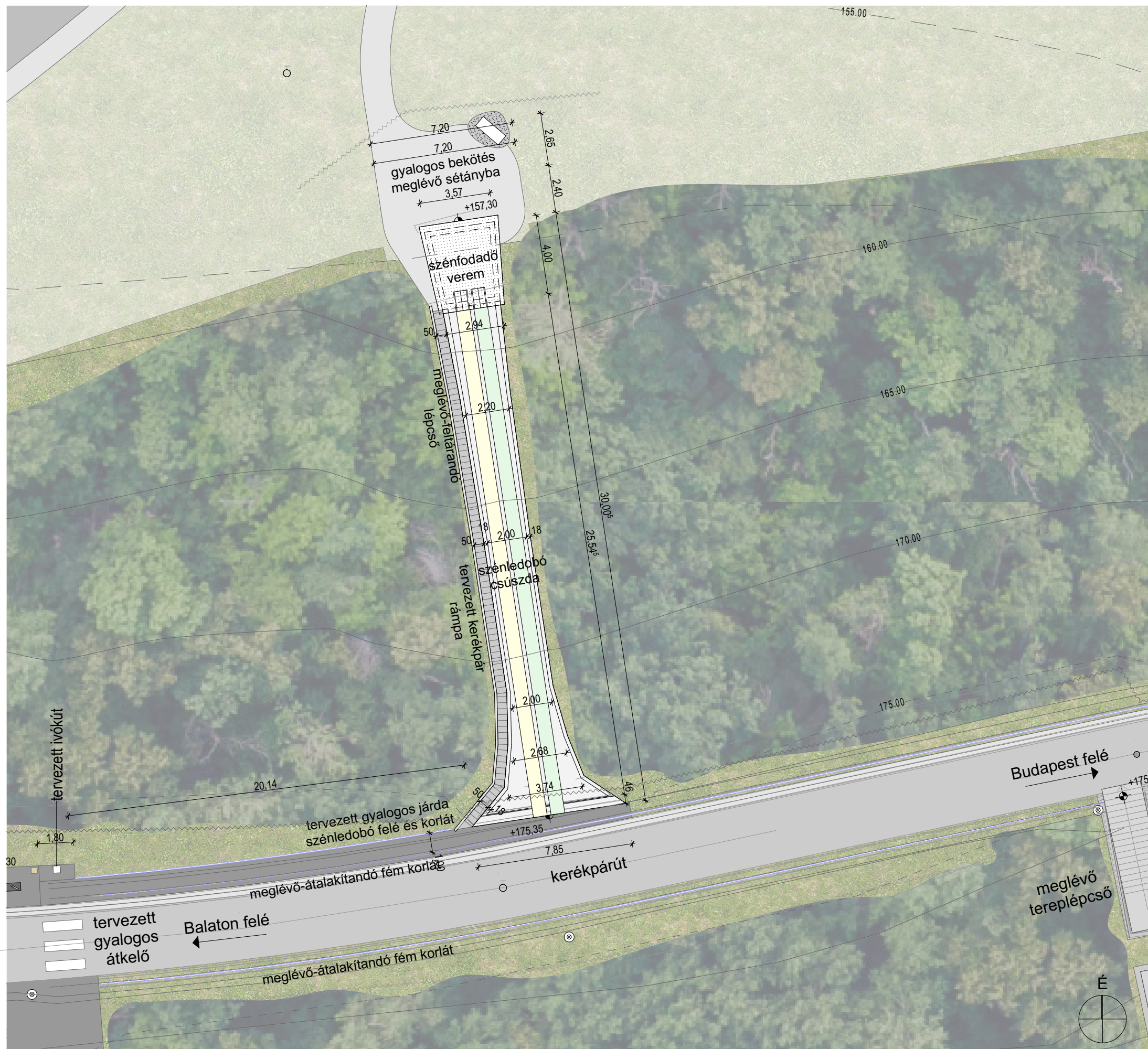
A jelenlegi tartószerkezet javítása és állagmegóvása után kisebb átalakítással lehetőség nyílik egy mai kornak megfelelő játszó csúszda kialakítása.

A legegyszerűbb megoldás, az eredeti szerkezet fölé, acélszerkezetre szerelt csúszdák kiépítése. Ezzel a megoldással ,minimális átalakításokra van szükség - az induló oldalon lévő korlát közepén való megbontása és az érkező épületrész átalakításával ez megoldható. A csúszdázók a széncsúszda épületében érkeznek meg.

A csúszda melletti karbantartó lépcsőn lehet megközelíteni a csúszda induló szintjét, ahol kétoldali védőkorlát vezeti a látogatót az induló pozícióba.

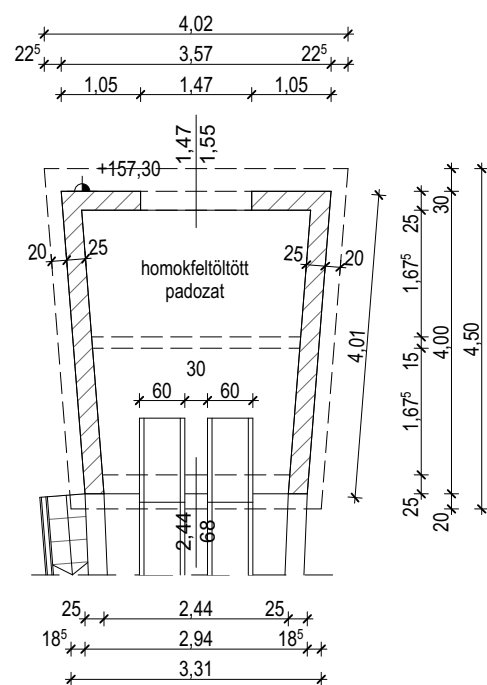
A lépcső mellett kerékpár feltolását segítő acélszelvény rögzítése is megoldható.

A pofafalak tetejére háló telepítése javasolt, csúszda technikus bevonása szükséges a kiviteli tervek elkészítéséhez.

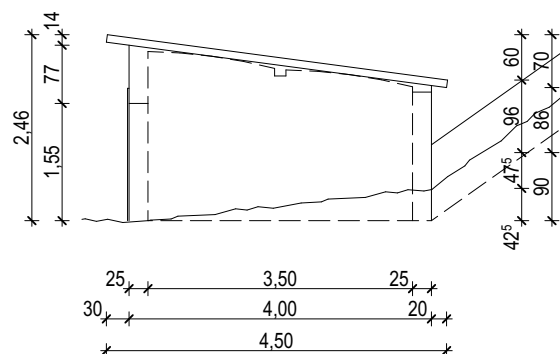

SZÉNTÁROLO

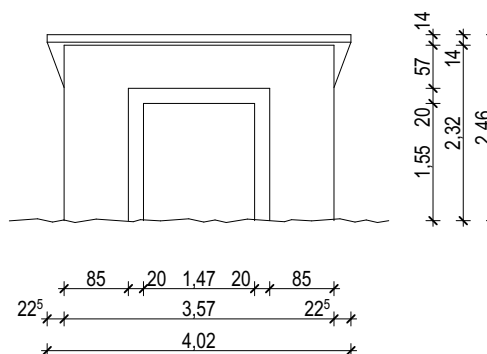
ALAPRAJZ

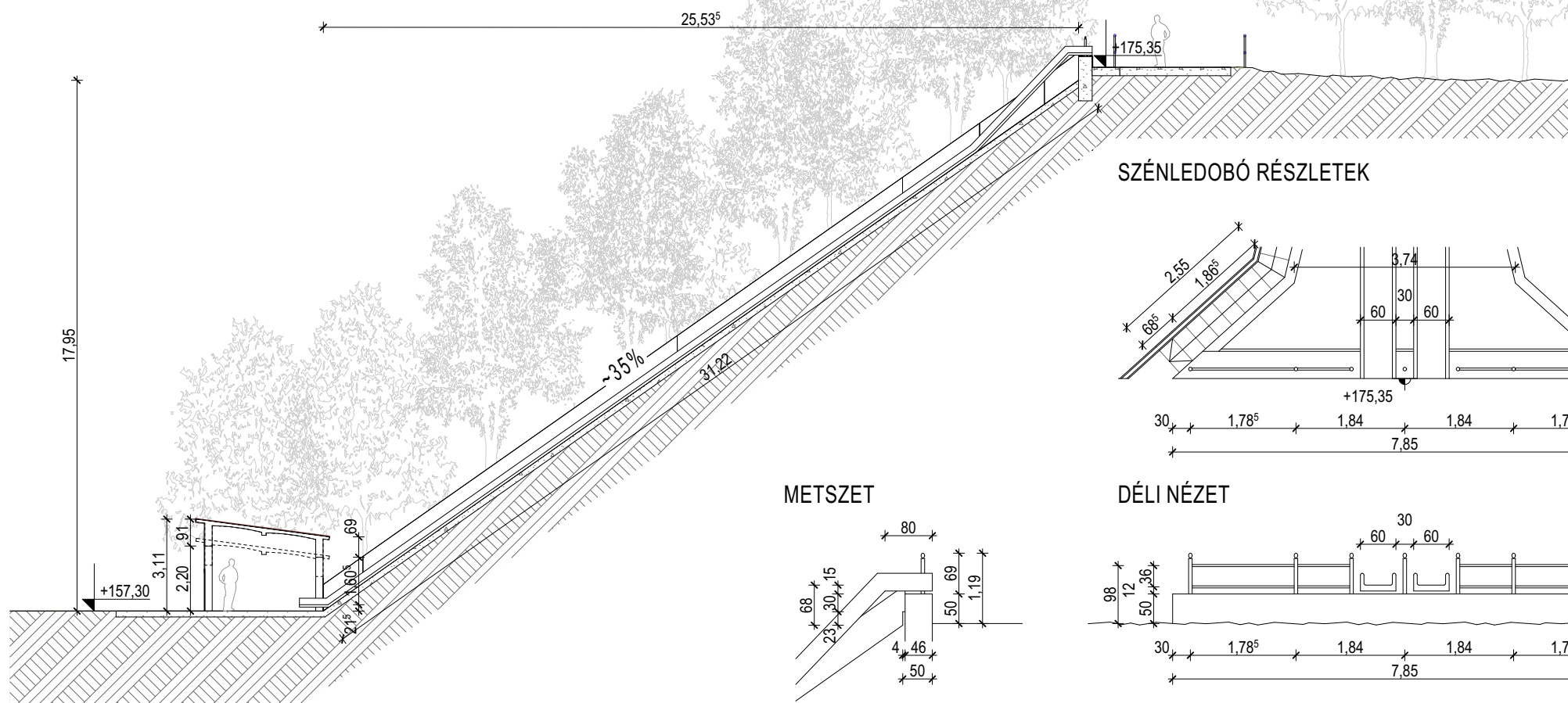
NYUGATI NÉZET

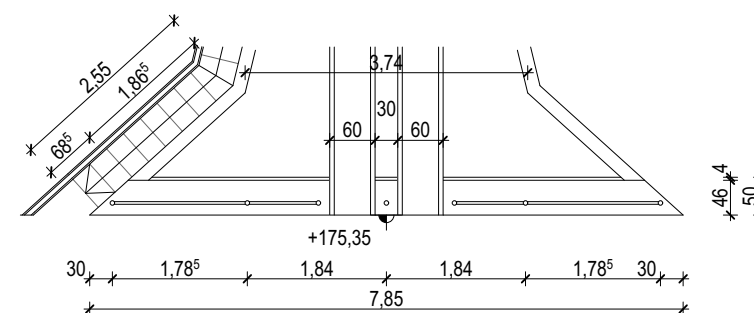
ÉSZAKI NÉZET

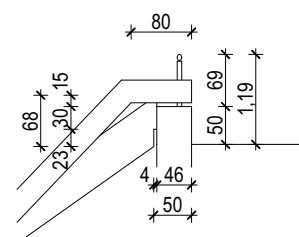
SZÉNLEDOBÓ CSÚSZDA METSZET M=1:200

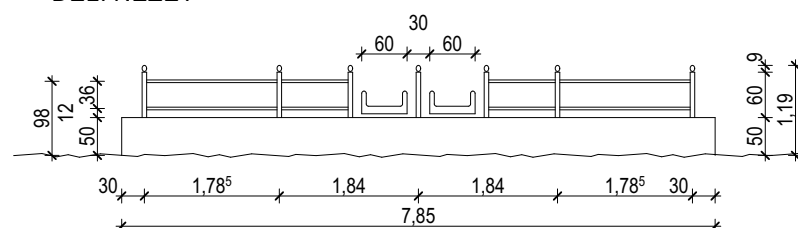
SZÉNLEDOBÓ RÉSZLETEK

METSZET

DÉLI NÉZET

Tervezett állapot : Széncsúszda hasznosítása

A korábban széncsúszdaként használt - műemlékké nyilvánított építmény funkciója mára már idejét múlt, ezért a tervező javaslata, hogy az építmény hasznosításával és új funkcióval való feltöltésével lehet hosszú távon megőrizni az utókor számára.

A jelenlegi tartószerkezet javítása és állagmegóvása után kisebb átalakítással lehetőség nyílik egy mai kornak megfelelő játszó csúszda kialakítása.

A legegyszerűbb megoldás, az eredeti szerkezet fölé, acélszerkezetre szerelt csúszdák kiépítése. Ezzel a megoldással, minimális átalakításokra van szükség - az induló oldalon lévő korlát közepén való megbontása és az érkező épületrész átalakításával ez megoldható. A csúszdázók a széncsúszda épületében érkeznek meg.

A csúszda melletti karbantartó lépcsőn lehet megközelíteni a csúszda induló szintjét, ahol kétoldali védőkorlát vezet a látogatót az induló pozícióba.

A lépcső mellett kerékpár feltolását segítő acélszelvény rögzítése is megoldható.

A pofafalak tetejére háló telepítése javasolt, csúszda technikus bevonása szükséges a kiviteli tervek elkészítéséhez.

műanyag alátét gumi ülőpárnán csúszva

kerékpár feltolására alkalmas vályú

fém csúszda -ülő zsákon

hagyományos csúszda

Tervezett állapot : Széncsúszda hasznosítása

A széncsúszda vasbeton szerkezetének állagmegóvása után - több lehetőség nyílik a felület csúszásra alkalmas kialakítására.

Lehetséges a meglévő betonfelületre olyan bevonatot képezni ami lehetővé teszi a csúszást. pl. műanyag felület, fém felület. Ebben az esetben a beton szegélyek kipárnázása mindenképpen javasolt. Illetve lehetőség van kiegészítő, csúszó zsák, gumi ülőpárna, stb. használata.

Szintén megoldás lehet, egy másodlagos tartószerkezet (pl. acél beépítése) a csúszda alá amivel szabályozni is lehetne a csúszda meredekségét.

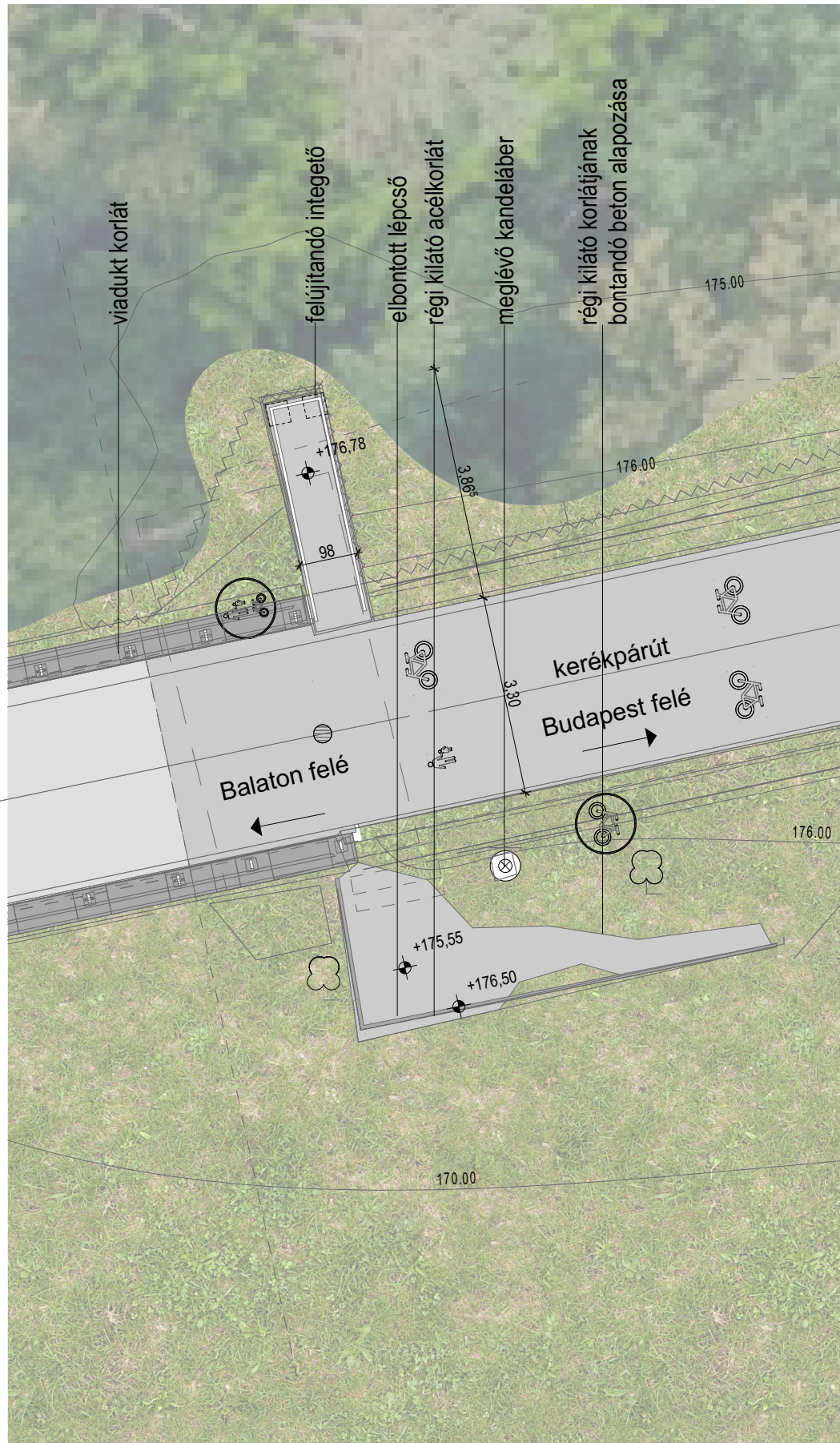
A csúszda induló pontjához az építmény mellett kialakított karbantartó lépcső használatával lehet eljutni. A lépcső kiszélesítésével kerékpár feltolásra alkalmas acél-vályú is kialakítható.

A biztonságos használat miatt a pofafalak tetején védőháló kiépítése javasolt.

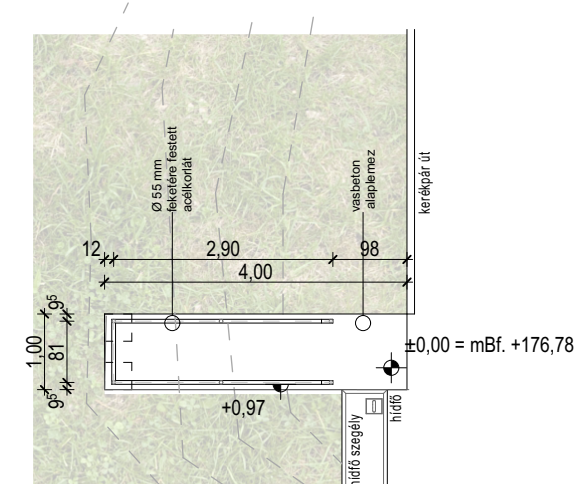
látványterv

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT: HELYSZÍNRAJZ

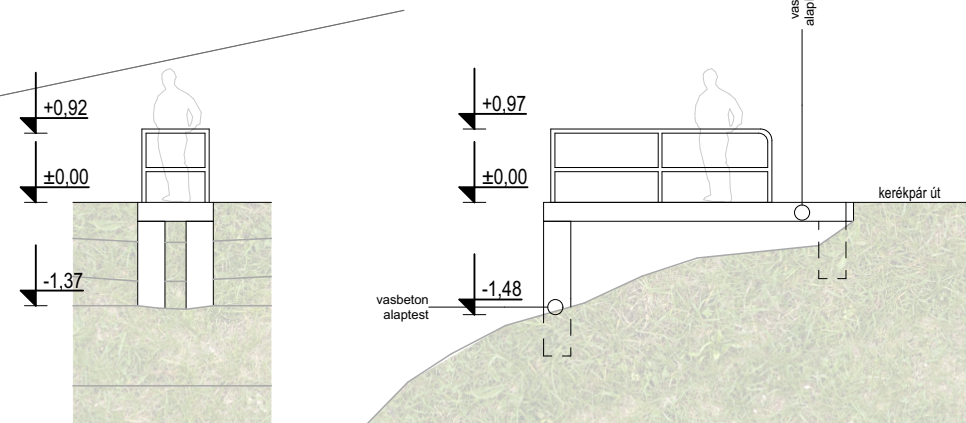

MEGLÉVŐ ÁLLAPOT: HÍDŐR ÁLLÁS

Alaprajz

Nézet rajzok

A korábbi hídőr állás jelenlegi állapota

Meglévő állapot : Hídőr állás és kilátó

A hídőr állás állapota felújításra javasolt a megmaradt kilátó terasz több szempont miatt elbontandó.

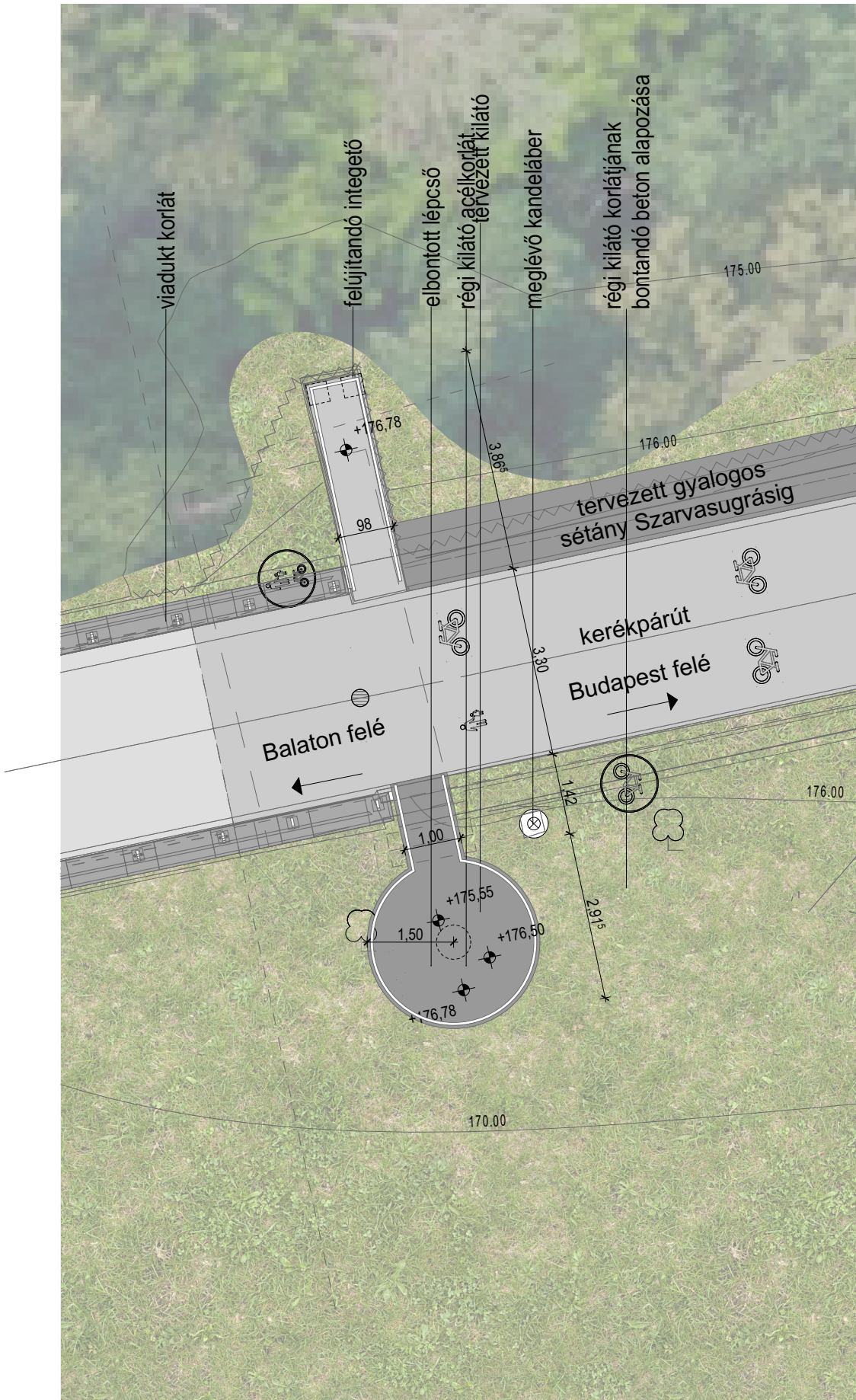
A korábban lépcsővel megközelíthető terasz rész, tartószerkezete és korlátjai is rossz állapotúak, használata életveszélyes. A megmaradt szerkezetek az alaptestekkel együtt elbontandóak helyettük egy új akadálymentes kilátó terasz létesítendő.

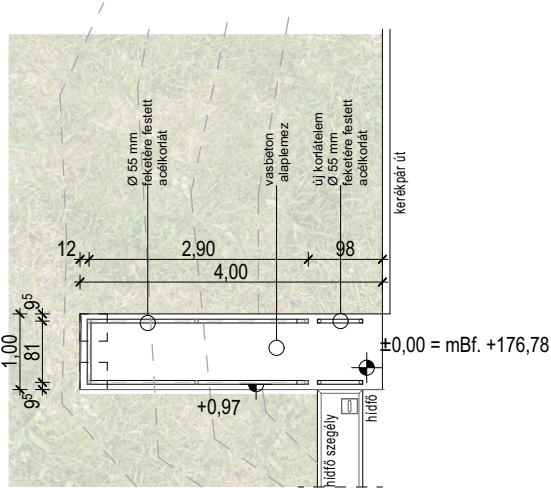
Kilátás a teraszból

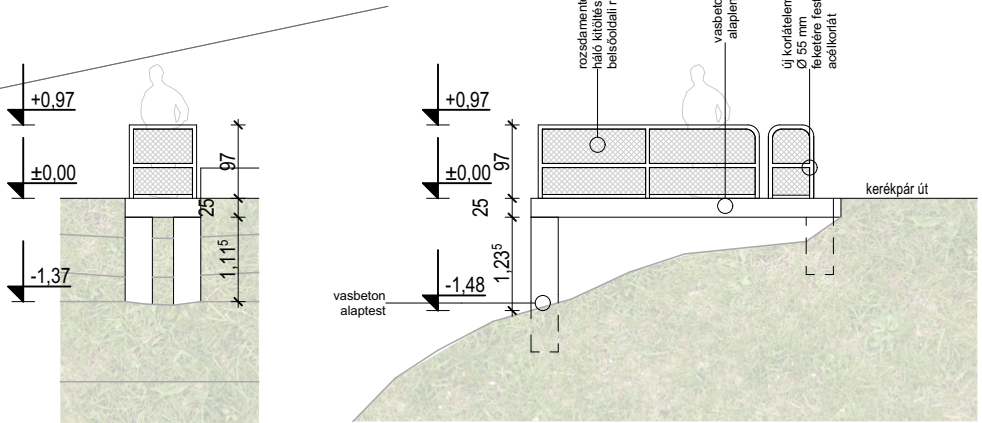
A meglévő terasz állapota

Alaprajz

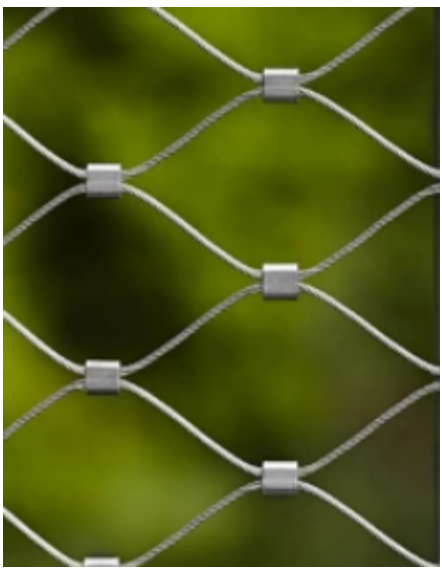
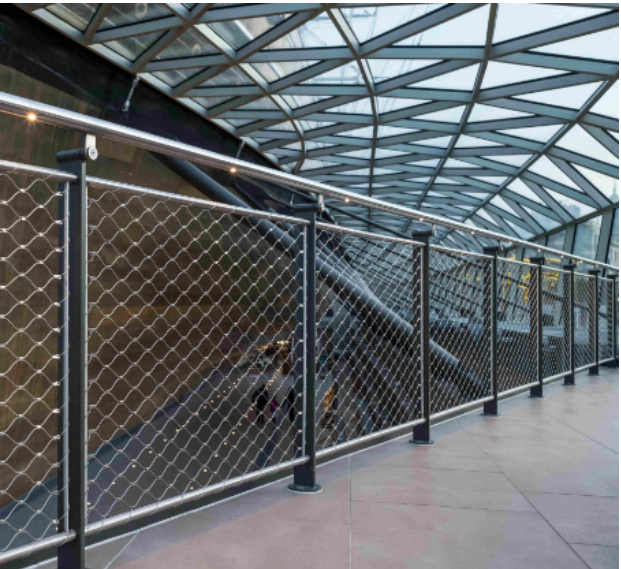
Nézet rajzok

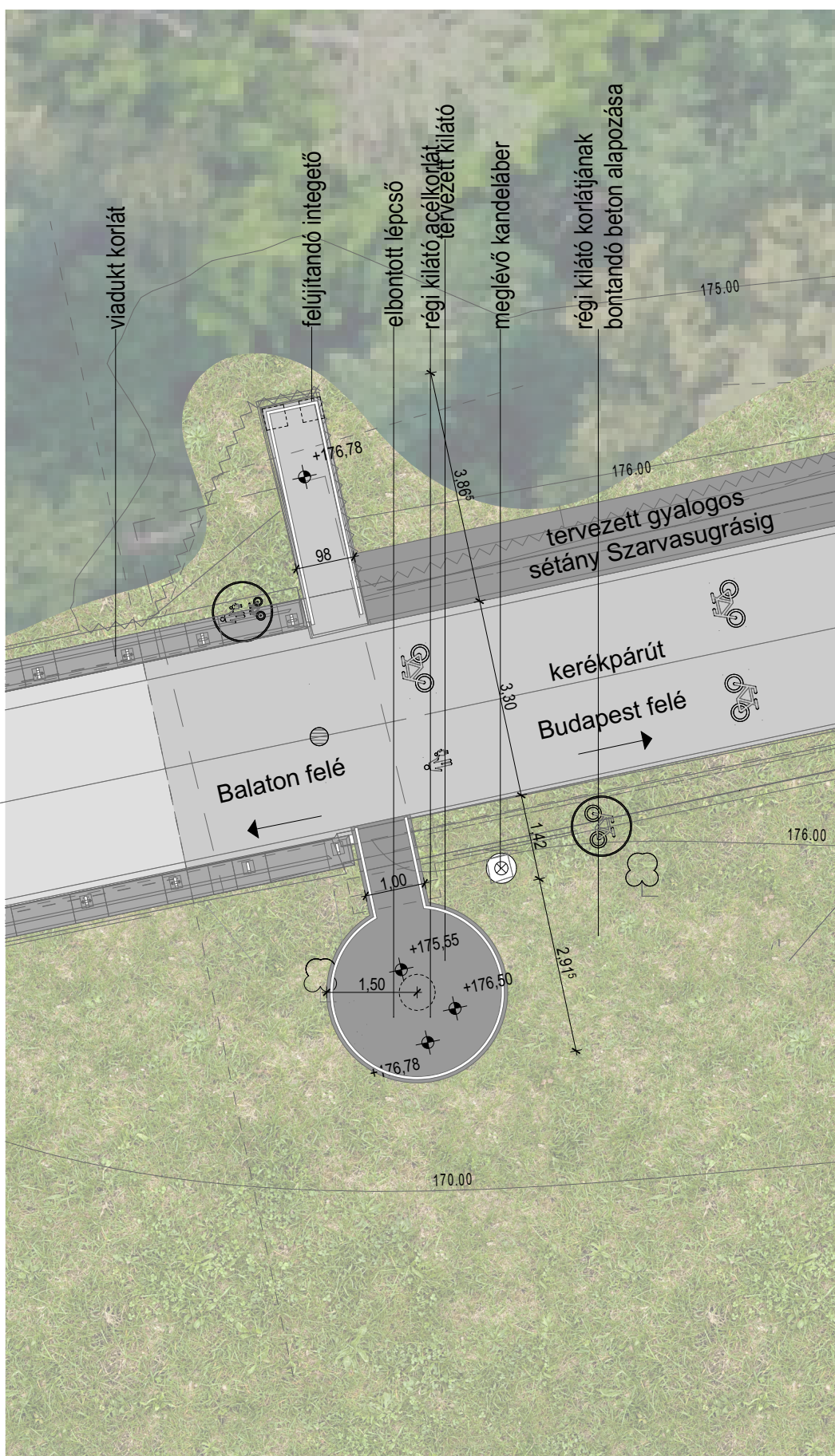

A hídőr állás a vasút megszűnésével elvesztette funkcióját, viszont a Viadukton megállók számára remek kilátást nyújt északra -Torbágy irányába .

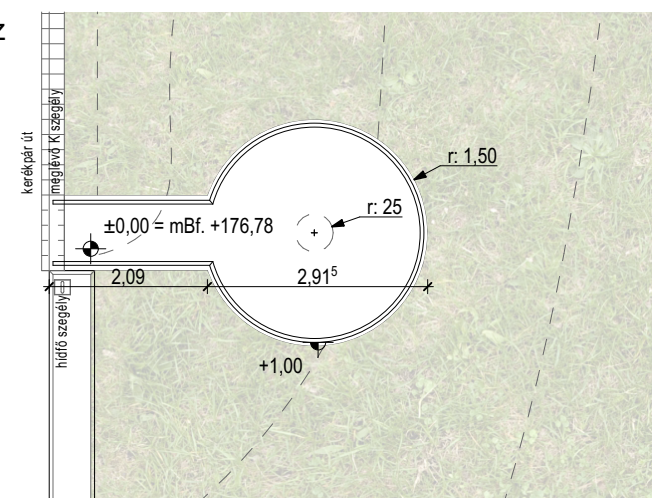
A meglévő építmény beton szerkezete még jó állapotúnak mondható a helyenként kilátszó betonvasakat korrózió védelemmel és utólagos betonjavító készítménnyel szükséges ellátni. A járófelületre javasolt egy csúszásmentes műgyanta burkolat kialakítás - szürke színben.

A balesetvédelmi szempontok figyelembevételével szükséges a meglévő korlátmezőket kitölteni pl. rozsdamentes feszített hálóval. (Lásd. képeken Jacob háló) A hídő és a kerékpár út közötti csatlakozásoknál egyedi korlátelemegek kialakítása javasolt a meglévővel azonos átmérőjű (55mm) köracél szelvényből. A korlátelemejavasolt színe: szürke vagy fekete.

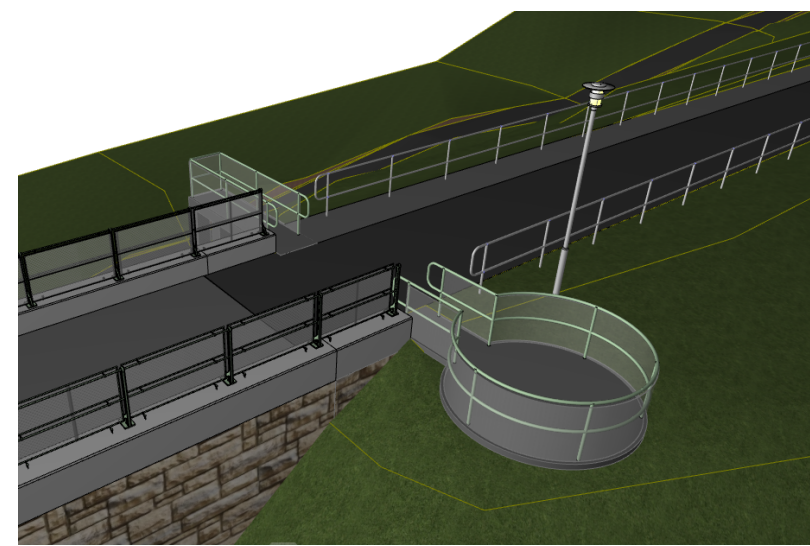
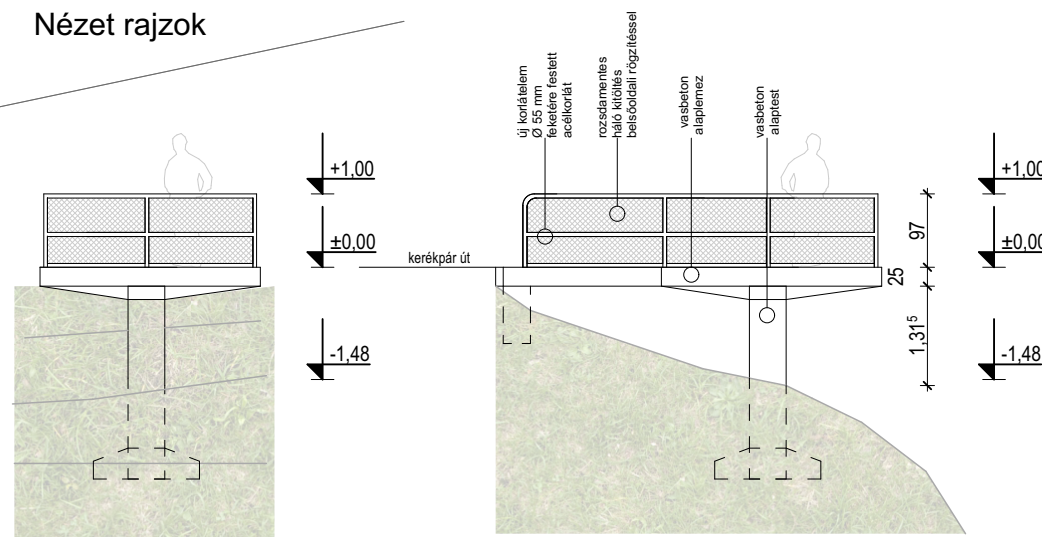

Alaprajz

Nézet rajzok

A korábban kialakított kilátó terasz helyén a híd Budapest felé eső hídfőjének déli oldalán - egy új a kerékpár út és a hídor állás járófelületével azonos akadálymentes kialakításban.

A kilátó építményről gyönyörű kilátás nyílik a déli völgyhídra és annak környezetére. A közös kerékpár túrák indulási-érkezési, találkozási pontja is lehet.

A tervezésnél fontosnak gondoltuk, hogy az új építmény szerkezete lehetőleg transzparens a környezetbe könnyen illeszkedő, minmális földmunkával járó épületszerkezet legyen. Így beton alépítmény és alaplemez kerülne kialakításra, a felmenő szerkezetek és korlátok acélból készülnének.

A korlátok formája oszottsága és színe meggyezne a hídor állás korlátjának kialakításával. Talán a korhűség jegyében célszerű lenne a hídfő korlátoktól eltérő szín használata: javasolt az ezüst (horganyzott szín) vagy fekete használata.

A korlátmezők kitöltésére a hídor álláson is alkalmazott rozsdamentes háló kerülne a belső oldalra.

Bicske felőli oldal -lépcső csatlakozás

Bicske felőli oldal -balesetvédelmi 1,40 m magas kerékpár korlát

Budapest felőli oldal -hídőr állás csatlakozása

Budapest felőli oldal -balesetvédelmi 1,40 m magas korlát

Korlát csatlakozások megoldása

A kerékpár út mellett kialakított balesetvédelmi korlátok csatlakozását a hídfőkhöz és a hídfők mellett található műtárgyakhoz nem sikerült ideálisan megoldani.

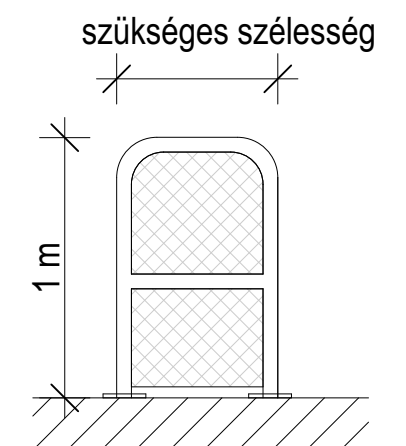
A tervezői javaslat, a balaestek megelőzésére és az esztétikai kialakításra is próbál javaslatot adni.

A Bicske felőli oldalon a korlátok maradnak az eredeti helyükön - örökölt sövény telepítése javasolt azokon a helyeken ahol erre lehetőség van és nem kerül járda közvetlenül a korlát mellé. A hídfőknél kilakult lyukak lezárását egyedi méretű köracélból készült fordított U alakú lezáró elemekkel lehet megoldani.

A fordított U alakú elemket ragasztott dűbelekkel a lépcsőkorlát talapzatához lehet rögzíteni.

A Budapest felőli oldalon a balesetvédelem miatt kialakított korlátot a szarvasugrás felé a rézsú irányába kb 1,5 méterrel odébb kell helyezni a gyalogos járda kialakítása érdekében. A kilátó oldalán a korlát visszabontandó.

A hídőr állás és kilátópontnál létrejött hézagokat szintén a korábban említett lezárással lehet megoldani. Az acélszelvények színe szürke vagy fekete a csatlakozó műtárgyak korlátainak színével azonos legyen.

TERVTANÁCSI OPPONENSI VÉLEMÉNY

Tárgy: Biatorbágyi völgyhíd környezetrendezési tanulmányterve
településképi véleményezési terve

Megrendelő: Biatorbágy Város Önkormányzata

Tervező: Jasima Építésműterem Kft. (1025 Budapest, Szemlőhegy u. 32.)
Felelős tervező: Hubay Jenő (Kamarai szám: É 01-1140)

A tárgyalandó dokumentáció Biatorbágy emblemikus ipari műemléke, a páros völgyhíd környezetének rendezésére készített tanulmányterv. A terv a Budapest-Balaton kerékpárút településen áthaladó szakaszának leglátványosabb pontját érinti, annak szabadter építészeti kialakítására ad javaslatot.

A helyszín kiemelt jelentősége különösen felelősségteljes megközelítést kíván mind a tervezőtől, mind a megrendelőtől, hiszen Biatorbágy legismertebb objektuma és kilátópontja a város arculatának legmeghatározóbb eleme. A kerékpárosok és gyalogos látogatók körében egyaránt népszerű helyszínen szerzett benyomások így Biatorbágy megítélésében is meghatározó szerepet játszanak, fontos, hogy kellő körültekintéssel kezeljük az itt található közterületeket.

A dokumentációban bemutatott javaslat sem kidolgozottságában, sem a javasolt megoldások tekintetében nem felel meg ennek a követelménynek. A helyszín kiemelt jelentősége ellenére nem készült részletes geodéziai felmérés, így a meglehetősen szabdalt terepadottságok egyáltalán nem érzékelhetőek, a növényzete csak légifotó alapján sematikusan került ábrázolásra. A tervet megalapozó felmérések, vizsgálatok, tanulmányok elkészítése nem megkerülhető előkészítő lépése a végleges megoldás kidolgozásának, a helyszín részletes felmérésén túl nem lehet eltekinteni az építmény építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítésétől sem, hiszen a völgyhív műemléki oltalom alatt áll, így az engedélyeztetéshez ez már kötelezően csatolandó munkarész, javasolt lett volna már a tanulmányterv elkészítéséhez is ezen kiinduló adatokat és anyagokat biztosítani.

A terv elsősorban a viadukt fokozott kerékpáros használatából, valamint kerékpárút kiépülte óta tapasztalható megnövekedett gyalogos forgalomból adódó látogatói igények kielégítésére, azok között is a korábban már tervtanácson is tárgyalt vendéglátó pavilon elhelyezésére koncentrálnak, az ipari műemlék szabad tereiben rejlő lehetőségek ehhez képest kisebb hangsúllyal kezeltek, háttérbe szorultak.

A tervezési terület a Torbágy és Bia között lassanként kialakulni látszó új városközpont kapujaként is értelmezhető. Az itt alkalmazott tájépítészeti eszközrendszer segíthet egybefogni és eggyé formálni a vasút által meghatározott városrész egyediségét. Az állomásépületből kialakított faluház, és néhány még itt álló vasúti épület olyan lehetőséget rejt, amelyek arculati erejét kár lenne veszni hagyni, és a viadukttól a városközpontba vezető zöldfelületi rendszer és erre felfűzött kisebb-nagyobb szabad terek sorozata izgalmas lehetőséget kínál a település számára. Fontos ezek értő, finom érzékkel történő kihasználása a terület hosszú távú fejlesztése során.

A bemutatott környezetrendezési javaslat viszont nem igazán él ezzel a lehetőséggel, a terv tájépítészeti kvalitásai sajnos elmaradnak a kívánatostól. A tervben kidolgozott egyes elemek egymáshoz kapcsolása több helyen megbicsaklik, vagy elmarad, pedig a területen épp a finom kapcsolódási pontoktól éreznék magunkat komfortosan. A helyszín legfőbb értéke a hídról feltáruló látvány, így természetesen nem cél ezt szabadterépítészeti attrakciókkal teletűzdelni, de igényes és megfelelően kidolgozott, a völgyhíd értékeit kiemelő letisztult megoldásra szükség van.

Fontos lenne a völgyhíd környezetének „zölden tartása”, ezzel szemben a javasolt pavilon –amelynek méretei a helyszínen már álló építmény alapján mindenképp túlzóak– és a pavilon előtti nagy területű burkolat féltő, hogy teljesen megszünteti a közterület zöldfelületi értékét. A völgyhíd szegélyköveiből kialakított szoborpark koncepciója pedig egy újabb gyepes tisztást alakít kavicsban álló kövek labirintusává, biológiailag inaktív felületté.

A kövek elhelyezése kényszerszülte megoldás, hiszen a faragott szegélyköveknek eredeti helyükön lett volna legjobb helye, de másodlagos felhasználásuknak a tervben bemutatott megoldása nem szerencsés, nélkülöz minden invenciót, megvalósulása esetén nyomasztó tárhatású térkompozíció jön létre. Az már csak részletkérdés, hogy a javasolt útvonalvezetések, például a völgyhíd párjához vezető sétány vonalvezetése teljesen esetlegesek, és a szoborpark parkolóba történő bekötése is kevésbé dicsérhető. A szegélykövek egyéb célú felhasználása mindenképp vizsgálendő, mert ekkora tömegben nyomasztó hatásúak, és kétkem, hogy megfelelő tartalommal is feltölthetők lennének. (Esetleg sövényrel kombinálva, nem tudom, nem alkalmazhatóak-e a hídfő védőkorlátjainak esztétikusabb kiváltásaként)

A tervből hiányolom a lehetséges gyalogos kapcsolódási pontok vizsgálatát. A gyalogos és kerékpáros forgalom elkülönítésének lehetséges módjaival is fontos lenne foglalkozni. A kerékpáros és gyalogos forgalom kereszteződési pontjának kijelölése során fontos, hogy az ne a legforgalmasabb zónára essen. Lehet, hogy a híd keresztszelvénye ezt csak részben teszi lehetővé, de a hídfőkre érve már van lehetőség az elkülönített forgalom kialakítására, ennek kifejtése nem történik meg a tervben kellő mélységben, az alaprajzok méretaránya nem teszi lehetővé ennek pontos nyomon követését, mintaszelvények pedig ezzel nem foglalkoznak. A híd sétányát fontos lenne bekötni a „lenti világba”, erre készült már egy épített lépcső a pavilon felőli oldalon, de fontos lenne több átkötést adni, ami lehet a szénledobó csúszda melletti lejárát, de a másik oldalon az iharos felé vezető ösvény kialakításának lehetősége is vizsgálendő.

Fontos lenne az alkalmazott anyagok és eszközök harmonikus a helyszín jellegéhez illeszkedő egységes kezelése, de a tanulmányterv csak néhány anyagot határoz meg, sétányként stabilizált bazalttal javasolja kialakítani, ebben számomra meglehetősen furcsák a szobrok körül kialakított coulé szigetek, de a híd fémszerkezetű járófelületeinek kezelése elmarad, és járdák anyaghasználata nincs kifejtve. A területen alkalmazandó teljes berendezési kollekció nem került kidolgozásra, egy típuspad szerepel az anyagban, de egyéb bútor, táblarendszer kialakítása nincs kidolgozva. A fotómellékletben azonosítja a védőkorlátok jelenlegi kialakításából adódó esztétikai zűrköket a terv, de az ennek feloldására adott megoldás nem javít a korlátkavalkádon. Nincs a területet érintő elektromos és egyéb közműhálózatról sem információ, bár közterületeinket uraló műtárgyak és kapcsolószekrényeket látva szabad tereink rendezésének egyik legnagyobb kihívása ezek megfelelő, lehetőségek szerinti rejtett kezelése.

A szénledobó csúszda élményelemmé alakítása érdekes gondolat, a lejtő meredeksége mellett ez számomra kérdéses, hogy megoldható-e, ennek részletei még mindenképp jócskán pontostanadóak, mint ahogy a fogadó épület és az érkezési zóna tere is, mert itt is elmaradt a kapcsolódás pontos kidolgozása, de az ötlettel érdemes lehet foglalkozni, bár az építményt vizuálisan elnyomó elemek szükségessége ezt a szándékot felülírhatja.

A hídőrálás mint kilátópont kialakítása jó gondolat, de az ezzel szemben kialakított kerek új kilátó létesítését nem érzem indokoltnak, és ez a forma itt nagyon idegen.

Összességében úgy ítélem az itt bemutatott javaslat nem felel meg a helyszín kiemelt szerepéből fakadó követelményeknek. Nem ad felvezetést és indítást a főtér felé, nem szervesül a kapcsolódó közterületekkel, és nem vet fel egyedi finom megoldásokat. Teljesíti a feladatot, de a viadukthoz nem ad hozzá szabad tér építészeti értéket, pedig itt erre szükség lenne, ezért azt javaslom, hogy még keressük tovább a feladatra az igazán jó megoldást. A helyszín megérdemelné akár szabadtér építészeti tervpályázat kiírását is, hogy Biatorbágy ezen emblemikus műemléke még inkább betölthesse szerepét.

Budapest, 2023. április 12.

Szabadics Anita

BIATORBÁGY

VÁROS FŐÉPÍTÉSZE

2051 Bátorbágy, Baross Gábor utca 2/a

Telefon: 06 23 310-174/243 mellék Fax: 06 23 310-135

E-mail: foepitesz@biatorbagy.hu www.biatorbagy.hu

Iktatószám: F/12/16/2023

Ügyintéző: dr. Barnáné Károsi Klára / Rumi Imre

Tárgy: Tervtanács

**Bátorbágy Városhelyi építészeti - műszaki Tervtanácsa
6/2023. számú konzultációs véleménye**

Tervtanács neve:	Bátorbágy Város helyi építészeti-műszaki Tervtanácsa
Székhelye:	2051 Bátorbágy, Baross Gábor utca 2/A.
Tárgyalás helye:	Bátorbágy Város Önkormányzata
Tárgyalás ideje:	2023. 04. 13.
Terv tárgya:	Viadukt környezetrendezési tanulmányterve
Tervezett építés helye:	Bátorbágy Viadukt környezete (védett műemlék és műemléki környezete)
Helyrajzi szám:	HRSZ: 9278/2. 9279., 9280., 9283., 9285/1, 9278/1, 9281., 9282. 087/10. hrsz
Tervező:	Ágó Mátyás Attila
Kérelmező:	Ágó Mátyás Attila
Tervtanácsi tagok:	Major György DLA, Osgyányi Vilmos, Láris Barnabás, Rumi Imre (elnök)
	A Tervtanács határozatképes
Opponens:	Szabadics Anita

Tervtanácsi konzultációs vélemény:

A „településrendezési és az építészeti-műszaki tervtanácsoktól” szóló 252/2006.(XII.7.) Korm. rendelet alapján a védett műemléket, és műemléki környezetet érintő tervekről az Országos Építészeti Tervtanács ad véleményt, így a helyi (települési) Tervtanács csak konzultációs véleményt ad.

Tervtanács a tárgyi, védett műemlék és műemléki környezet besorolású ingatlanokra bemutatott környezetrendezési tanulmánytervet megtárgyalta, és az alábbi konzultációs véleményét fogalmazta meg:

Az opponensi véleményt a koncepcionális felvetések tekintetében elfogadta. Megállapította, hogy tovább tervezés során a terület tágabb környezetét komplexen kell vizsgálni. Javasolt összekapcsolni a városközpont közösségi tervezésével, ennek keretében kell, vagy lehet vizsgálni a már többször felmerült „kisvasút” kérdését is. Az opponensi véleményben foglaltakat a tovább tervezés során javasolja figyelembe venni.

A tárgyi környezetrendezési tervek készítése során Bátorbágy Város Településképi Arculati Kézikönyvében (TAK) és Bátorbágy város településképe védelmének helyi szabályairól szóló 21/2018 (X.26.) rendeletében (BTKR) foglaltakat fokozott figyelemmel kell betartani.

Szakmai indokolás:

A településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló 252/2006. (XII.07.) kormányrendelet értékelési szempontjai és Bátorbágy város településképe védelmének helyi szabályairól szóló 21/2018. (X.26.) önkormányzati rendelet alapján a benyújtott építészeti-műszaki dokumentáció településképi szempontból több előremutató javaslatot tartalmaz, azonban az opponensi véleményben foglaltak alapján a terv tovább gondolása javasolt.

Bátorbágy, 2023. 04. 13.

Rumi Imre,
a tervtanács elnöke

